

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

TRĘČIADIENIS — WEDNESDAY, SPALIS — OCTOBER 25, 1989

Nr. 208

JAV Kongreso komisija svarsto nepripažinimo politiką

Washingtonas. — Vakar „Draugo“ laidoje buvo atspausdinta pirmoji liudijimų dalis Kongrese Baltijos respublikų nepriklausomybės klausimais. Šiandien čia spausdiname tų apklausinėjimų antrąją dalį.

Teisininko liudijimas

Advokatas Hough savo pranešimą padalino į dvi dalis: aptarė nepripažinimo politikos teisinį aspektą ir teikė patarimų, kaip JAV galėtų tą politiką įprasminti šių dienų sąlygose. Iš visų liudytojų Hough buvo vienintelis, kuris smarkiai sukritikavo JAV ir kitų Vakarų šalių pasyvų politiką Pabaltijo tautų atžvilgiu. Anot jo, nė viena Vakarų šalis niekada nėra pasiūliusi plano, kaip Pabaltijo tautos gali atgauti nepriklausomybę.

Kaip pagrindą Pabaltijo klausimo išsprendimui Hough siūlė 1939 metų spalio mėn. sutartis tarp Pabaltijo šalių iš vienos pusės ir Sovietų Sąjungos iš kitos. Nors Pabaltijo šalis buvo priverstas šias sutartis priimti ir leisti Sovietų Sąjungai jų teritorijoje įsteigti karines bazes, tačiau tos sutartys patvirtino 1920 metų sutartis, pagal kurias Sovietų Sąjunga pripažino Pabaltijo šalių nepriklausomybę, ir patvirtino Pabaltijos tautų suverenias teises politinėje, ekonominėje bei socialinėje plotmėse. Houghas pabrėžė, kad jei Vakarų šalis tokį planą siūlytų Sovietų Sąjungai, derybose būtų turėtų dalyvauti Pabaltijo šalių nepriklausomybės judėjimų atstovai. Toks planas užtikrintų teisėtus Sovietų Sąjungos valstybės apsaugos interesus.

Ko vengia Valstybės sekretorius

Pasibaigus visiems liudytojų pranešimams, iš kongresmenų liko tik vienas Hoyer, kuris liudytojams pateikė klausimus. Jis paprašė, kad Dobbins paryškintų JAV nepripažinimo politiką. Tasai atsakė, kad JAV nuomone, Pabaltijo tautos turi būti leidžiama laisvai apspręsti savo ateitį.

Hoyer atkreipė dėmesį į Sekretoriaus Baker nenuoseklus pareiškimus apie Pabaltijo tautų ateitį, kuomet jis rugsėjo 19 d. pasisakė už Pabaltijo šalių nepriklausomybę, o jau rugsėjo 26 d. kalbėjo apie autonomiją ir laisvą apsisprendimą, bet demonstratyviai atsisakė varžyti žodį nepriklausomybę. Dobbins tvirtino, kad iš tų pasisakymų nereikia daryti išvados, kad JAV politiką pasikeitė. Anot jo, ji nepasikeitė ir nesikeis. JAV valdžios nuomone, pabaltiečiai turi teisę apspręsti savo tautinę ateitį, kada sąlygos jiems leis tai laisvai padaryti.

Nėra plano

Toliau Hoyer klausė, kaip JAV valdžia reaguos, jei po rinkimų ateinančiais metais Pabaltijo šalių Aukščiausiosios Tarybos perims nepriklausomybės šalininkai ir per jas paskelbs, kad atstato nepriklausomas Pabaltijo šalis. Dobbins sakė, kad JAV pripažins

nesuklastotus, laisvo tautinio apsisprendimo rezultatus, jis suabejojo, ar padėtis Pabaltijo šalyse taip staigiai pasikeis, spėliojo, kad gali būti tarpinis laikotarpis tarp JAV atsisakymo nepripažinti neteisėtus valdžias Pabaltijo šalyse ir sutikimo pilnai pripažinti teisėtus valdžias, t.y. Pabaltijo šalių nepriklausomybę. Į Hoyer klausimą, ar Valstybės departamentas turi planą kaip reikėtų reaguoti į įvairius ateities scenarijus, Dobbins atsakė neigiamai.

Hoyer pakvietė Hough pakomentuoti Dobbins atsakymus. Jis sukritikavo JAV valdžios pasyvumą. Palygino Pabaltijo padėtį su teritorija, kurią Izraelis užkariavo prieš 20 metų. JAV nepripažįsta tos teritorijos užgrobtos ir siūlo planus kaip patenkinti žydų bei palestiniečių interesus, kad ta problema būtų išspręsta. Nors JAV nepripažįsta Pabaltijo šalių okupacijos, bet ji jokio plano nesiūlo. Anot Hough, toks JAV pasyvumas gali destabilizuoti tarptautinę padėtį, nes gali priversti pabaltiečius per anksti paskelbti nepriklausomybės atstatymą.

Raginimas JAV vyriausybę Hoyer sudarė progą Pabaltijo šalių diplomatus reaguoti į Dobbins bei Hough pasisakymus. Jaakson suabejojo, ar reikėtų grįžti prie 1939 metų sutarties, nes Estija norinti būti neutrali šalis. Lozoraitis ir Dinbergs pabrėžė, kad JAV galėtų aktyviau puoselėti Pabaltijo šalių nepriklausomybės idėją.

Apklausa būtų tęsusi ir toliau, bet kongresmenas Hoyer turėjo skubėti į kitą susirinkimą. Apklausa įvyko nedėkingu laiku, nes tą dieną Senate bei Atstovų rūmuose vyko balsavimai bei įvairūs susirinkimai, kurie kongresmenų bei senatorių dėmesį nukreipė nuo apklausos. Iš Hoyer klausimų bei Riegle, Ritter ir Feighan pasisakymų susidarė įspūdis, kad bent šie parlamentariai nepatenkinti JAV valdžios politika ryšium su Pabaltijo tautom ir kad jie būtų norėję su Valstybės departamento atstovu Dobbins giliau aptarti JAV nusistatymus šiuo klausimu.

— Oaklando greittelyje, įvykus žemės drebėjimui, buvo po 89 valandų išgelbėtas 57 metų Buck Helm iš savo užgriautos mašinos. Jo inkstai sužeisti ir negali judinti kairiosios kojos. Manoma, kad ligoninėje bus išgelbėta jo gyvybė.

Šimtą tūkstančių vengrų minia, susirinkusi Budapešto aikštėje prie Parlamentų rūmų, klausosi pranešimo, kai skelbiama nepriklausoma Vengrijos respublika.

Demonstravo 300,000 vokiečių

Leipzigas. — Šimtai tūkstančių vokiečių pirmadienį demonstravo gatvėse, reikalaudami demokratinės reformų, įskaitant ir opozicijos legalizavimą bei laisvų unių suorganizavimą. Vokiečiai taip pat reikalavo atskirti Komunistų partijos teises nuo valstybės reikalų.

Tuo pačiu metu ir dar trijų miestų gatvėse vyko panašios demonstracijos. Demonstrantai viešai kalbėjo, kad naujojo vado Krenz migloti pasisakymai dėl Rytų Vokietijos ateities vokiečių nepatenkina. Vakariniuose žiniuose televizija pranešė, kad demonstravo 150,000 žmonių, tačiau protestantų pastoriaus C. Wonneberger Vakarų Vokietijos žinių agentūrai perdavė žinią, kad mažiausiai 300,000 vokiečių dalyvavo taikiose demonstracijose. Ši demonstracija yra pati didžiausia bet kada buvusi Vokietijoje. Šiek tiek mažesnę vyko Dresdene, Halleje ir Magdeburge.

Baltijos respublikos sostinės spaudoje

Washingtonas. — Sostinės laikraštis „The Washington Times“ spalio 19 d. išdėjo ilgą dviejų puslapių aprašymą Baltijos respublikų laisvės klausimais. Straipsnį pailiustravo didele spalvota nuotrauka iš Lietuvos pasiuntinybės, kur taptybo matyti 1918 m. pasirašomas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas kartu ir su Stasio Lozoraišio nuotrauka. Prie aprašymo yra įdėta ir Latvijos reikalų vedėjo Anatol Dinbergs ir Latvų Bendruomenės veikėjo Maida Kari fotografija. Pridėtas ir Baltijos žemėlapis. Straipsnyje cituojama JBANC direktorė Ginta Palubinskaitė, kad Valstybės departamentas paskutiniu metu pradėjo domėtis Baltijos respublikų klausimais. „Mes anksčiau prašydavome pasimatyti su jais, bet dabar jie atvyksta pas mus“.

— Pranešama, kad Gorbčiovas skambino pirmadienį naujajam vokiečių partijos vadui. Manoma, kad jis greitai vyks į Maskvą. Rytų Berlyne kviečiama speciali komunistų parlamento sesija.

— Panamoje po nepasisekusio perversmo prieš gen. M. Noriega jis buvo paskelbtas „generaliniu vadu“. Naujasis titulas jam suteikia galią valdyti įsakymais Panamą.

Organizuojasi darbininkai

Visos protesto demonstracijos vyko taikingai ir policija jų netrukdydė. Rytų Berlyne prieš demonstracijų pradžią buvo paskelbta, kad yra suorganizuota nepriklausoma Darbo unija, kuri žada perimti Rytų Vokietijos fabrikų kontrolę. Tai būtų pirmas rimtas pavojus komunistinei vokiečių vyriausybei. Jei unijai pavyktų perimti visus vokiečių fabrikus, tai būtų labai panašu į Lenkijos Solidarumą, kai ten prasidėjo darbininkų sąjūdis.

Dvasišaliai vadovauja

Šios demonstracijos vyksta jau penktą pirmadienį iš eilės ir vokiečiai nežada jų nutraukti, kol nebus patenkinti jų reikalavimai. Užsienio korespondentai praneša, kad visos demonstracijos rišasi su protestantų dvasišiais, kurie išėjo į atvirą kovą su komunistų valdžia. Leipzigė buvo reikalaujama paskelbti laisvus Aukščiausiosios tarybos arba parlamento rinkimus, ir kad būtų paleisti politiniai kaliniai. Iki šiol nebuvo minimi, kad ten yra politinių kalinių.

Daugiau žinių

Vokiečiai yra patenkinti savo radijo ir televizijos pranešimais. Ten pradėta duoti daugiau žinių apie pasikeitimus ir pačioje Sovietų Sąjungoje. Daug idėjų mesnės žinios perduodamos ir pačioje Rytų Vokietijoje. Žmonės vakarais skuba į namus, kad 7:30 val. vak. galėtų išgirsti paskutines žinias. Perduotas pasikalbėjimas su vokiečių komunistų ideologu Kurt Hager pirmą kartą parodė ji gynimosi pozicijoje.

Pranešama, kad Gorbčiovas skambino pirmadienį naujajam vokiečių partijos vadui. Manoma, kad jis greitai vyks į Maskvą. Rytų Berlyne kviečiama speciali komunistų parlamento sesija.

— Panamoje po nepasisekusio perversmo prieš gen. M. Noriega jis buvo paskelbtas „generaliniu vadu“. Naujasis titulas jam suteikia galią valdyti įsakymais Panamą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Valstybės departamento spaudos direktorė Margaret Tutwiler atsiuntė pilną Valstybės sekretoriaus James Bakerio kalbos tekstą, kuri buvo pasakyta spalio 16 d. New Yorke užsienio politikos klausimais, liečiant taip pat ir Baltijos valstybes. Deja, tekste nėra nieko naujo, ko nebūtume rašę „Drauge“. Pasisakymas miglotas.

— Vatikane popiežius Jonas Paulius II sekmadienį prašė baigti neramumus Izraelio užimtoje teritorijoje. Per Vatikano radiją jis pasakė, jog palestiniečiai turi turėti žemę, kurioje jie galėtų gyventi taikoje savo nuosavame krašte. Bet popiežius pasakė, kad ir Izraelis turi teisę egzistuoti.

— Sirija atsispraus Turkijos vyriausybės, kad jie numušė turkų keleivinį lėktuvą, kuriame žuvo penki žmonės.

— Graikijoje aviacijos karininkas bandė padėti bombą teatre, kuriame turėjo kalbėti graikų konservatorių partijos vadas Constantinas Mitsotakis. Ta bomba sprogo anksčiau, negu buvo nustatyta, teatro kieme.

— Mojave dykumoje laimėgai baigė kelionę Atlantis astronautai, nusileidę prieš nustatytą laiką, kad išvengtų didelio vėjo, kuris pūtė Californijoje.

— Sovietai savo branduolinių raketų SS-20, kurios yra uždraustos 1987 metų sutartimi, bando parduoti amerikiečių kompanijai Houstone, kuri ruošia satelitus išmetimui į erdves.

— Hondure susprogo lėktuvas ir užmuše daugiau kaip 60 žmonių.

— Bonoje Reuterio pranešimu, Vokietijos kancleris Helmut Kohl pareiškė, kad Vokietijai neturi jokių pretenzijų į Lenkijai priskirtas žemes. Kancleris laikrūčio 9 d. skrenda į Lenkiją su oficialiu vizitu. Jis sako, kad vokiečiai tvirtai laikysis 1970 metų sutarties, kurioje yra apibrėžtos abiejų valstybių sienos.

— Afganistano laisvės kovotojai atmetė komunistų prezidento Najibullah pasiūlymą sukviešti tarptautinę konferenciją Afganistano taikos klausimu. Partizanų vadovybė atsakė, kad negalima leisti su komunistais į jokių kompromisus.

— Honduro karinė vadovybė pareiškė, kad jei nenaudos jėgų nunginkuoti Contras partizanams, kovojantiems už Nikaragvos išlaisvinimą iš Sandinistų valdžios. Bet vyriausybė nori, kad Nikaragvos laisvės kovotojai apleistų Hondurą iki gruodžio 5 d., kada turi įsigaliooti Contras likvidavimas pagal Centro Amerikos prezidentų pasirašytą susitarimą.

— Washingtono pasamdyta privati auditorių agentūra nustatė, jog federalinė pigiųjų būstų administracija praėjusiais metais negali surasti, kur pradingo 4.2 bilijonai dolerių. Auditorių duomenys buvo paskelbti Senate.

— Vengrijoje žydai vėl atidarė savo pirmą sinagogą su didele iškilėmis. Į Budapeštą atvyko žydų delegacijos ir iš kitų kraštų. Ten esama mažiau kaip 80,000 žydų.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vengrija paskelbė nepriklausomybę

JAV pasveikino naująją respubliką

Budapeštas, spalio 23 d. — Vengrija šiandien pasiskelbė nepriklausoma respublika. Šiandien Vengrija taip pat paminėjo 33 metų žiauriausią sukaktį, kai 1956 m. įvyko sukilimas prieš rusų okupacinę kariuomenę, tačiau ši diena buvo parinkta džiaugsmo diena.

Vengrijos bažnyčių varpai vidudienį skelbė džiaugsmo šventę. Sostinėje šimtai tūkstančių vengrų su žvakėmis rankose, vėliavomis ir plakatais rinkosi aikštėje prie parlamento rūmų ir išklausė savo vadų kelių kalbų. Trumpoje programoje buvo rečituojami patriotiniai eilėraščiai, skambėjo patriotinės dainos ir giesmės. Tose vietose, kur prieš 33 metus vyko kovos ir buvo liejamas kraujas, buvo dedami vainikai ir atidengiami paminklai. Minia skandavo: „Rusai namo!“ Retkarčiais įterpdavo: „Gor-by, Gorby“, kurio politika privedė, kad šandien vengrai gali džiaugtis laisve, kalbėjo kai kurie demonstrantai užsienio spaudos atstovams.

Laikinojo prezidento žodis

Daugelis vengrų ant rankų nešiojo tautinių spalvų — raudona, balta ir žalia juostas arba vėliavas su komunistų kūju ir piaučuvu, bet išplėtas kaip kad buvo sukilimo metu 1956 m., tik šį kartą simbolizuoja pergalę.

Praėjusią savaitę buvo šiai šventei paruoštas parlamentarinis kelias. Tad šį kartą prie gotiškių parlamento rūmų laikinasis prezidentas Matyas Szuros paskelbė naują Vengrijos statusą. „Tai yra preludis į naują istorinį amžių. Vengrijos respublika bus nepriklausoma, demokratinė ir teisinė valstybė, kurioje buržuazinės demokratijos ir demokratinio socializmo vertybės bus lygioje plotmėje“. Szuros kalbėjo nuo to pačio parlamento rūmų balkono, nuo kurio prieš 33 metus kalbėjo komunistų sovietų pakartasis Imre Nagy. Jis buvo pakartas už „išdavimą“, kai 13 parų užtrūkusį sukilimą sutriuškino sovietų tankai. Nagy buvo jau sudaręs daugpartinę vyriausybę ir žadėjo, kad Vengrija išstos iš Varšuvos paktą.

— Jungtinių Tautų stebėtojai sako, jog Nikaragvos Contras kovotojai parduoda amerikiečių ginklų Salvadoro kairiesiems sukilėliams ir nenori atiduoti juos Jungtinių Tautų paskirtai komisijai. Tačiau partizanų vadai paneigė tas žinias, sakydami, kad tai sandinistų propaganda.

— Maskvoje buvęs Politbiuro narys KGB viršininkas Viktoras Čebrikovas buvęs vienas iš pagrindinių autorių rugpjūčio 26 dienos rašto prieš Baltijos respublikas, rašo pradingo 4.2 bilijonai dolerių. Auditorių duomenys buvo paskelbti Senate.

— Argentinos vyriausybė, kaip praneša AP agentūra, nutarė nekelti teismo bylų 18-kai generolų ir admirolų, kurie 1970 metais žiauriai buvo pažeidę žmonių teises. Prezidentas Carlos Menem paskelbs jiems amnestiją.

— Vengrijoje žydai vėl atidarė savo pirmą sinagogą su didele iškilėmis. Į Budapeštą atvyko žydų delegacijos ir iš kitų kraštų. Ten esama mažiau kaip 80,000 žydų.

Ir Maskva turi būti laisva

Naujoji Vengrijos respublika palaikys išbalansuotus ryšius su Sovietų Sąjunga, pasakė Szuros. Už jo nugaros buvo matyti didžiulis Nagy paveikslas ir užrašas: „Laisvė — Nepriklausomybė“. Laikinas prezidentas priminė, kad laisvės sukilimo metu anuomet žuvo 20,000 vengrų, 150,000 buvo sužeisti ir 200,000 vengrų buvo priversti bėgti iš savo tėvynės. Nagy buvo 1958 m. pakartas ir veidu į žemę buvo palaidotas slapta. Tik šį birželį jo kūnas buvo surastas ir garbingai palaidotas.

„Šį kartą mūsų rankos nebėra surištos“, pasakoją žmonės užsienio korespondentams. Įdomų pareiškimą padarė Gyula Ober-sovsky, kuris 1956 m. buvo laisvėjancio laikraščio redaktorius; „Aš už pradininką Gorbčiova. Aš jaudinuosi dėl jo. Mūsų laisvė yra tik iliuzija iki Maskva nebus laisva“. Prime-nama, kad Sovietų Sąjunga yra išvežusi iš Vengrijos maždaug 65,000 karių.

JAV sveikinimas

JAV vyriausybė pasveikino Vengriją telegrama, kad pasiskelbė nepriklausoma respublika. Valstybės departamentas paskė, kad „tai istorinė Vengrijos diena“. „Savo nepriklausomybės deklaravimas tada, kai minima 33 metų sukilimo sukaktis, yra sveikintinas ir priimtinas. Mes sveikiname Vengrijos respubliką ir jos žmones“, kalbėjo Valstybės departamento spaudos direktorė Margaret Tutwiler.

Išduodamas Vokietijai

Washingtonas. — Teisingumo departamentas pranešė, jog Vakarų Vokietijos vyriausybė pareikalavo išduoti iš Los Angeles miesto karo meto nusikaltėlių, kuris buvo sargybinių nacių koncentracijos stovykloje. Bruno Karl Blach buvo suareštuotas praėjusią savaitę, kai Vokietijos teismas apkaltino jį nužudžius tris kalinius Mauthauseno stovykloje, Austrijoje, 1945 m. 1987 m. federalinis imigracijos teismas įsakė jį deportuoti į Vokietiją už tai, kad jis buvęs Dachau stovykloje nuo 1940 iki 1943 metų SS sargybiniu ir šunų treniruotoju. Jis taip pat nušovęs vieną Lenkijos žydą. Blach paneigė tuos kaltinimus ir buvo įteikęs apeliaciją. OSI direktorius Neal Sher sako, jog tai pirmas kartas, kad Vokietijai reikalauja išduoti nacių nusikaltėlių iš Amerikos ir esąs „labai ir labai patenkintas“.

KALENDORIUS

Spalio 25 d.: Krizantas, Boleslovas, Darija, Undinė, Švitrigaila, Skalva.

Spalio 26 d.: Evaristas, Minginė, Nargis, Liubartas, Liaudginas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:13, leidžiasi 5:56. Temperatūra dieną 73.1, naktį 54.1.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ, KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

JUBILIEJINĖ SKAUTŲ STOVYKLA ANGLIJOJE

Nuskambėjus paskutiniems garsams, maloni nakties tyla apgaubė skautų stovyklą Sodybos prieglobstyje. Toje ramnacioje tyloje mintimis grįžti 40 metų į praeitį, kai skautavimas šiame krašte prasidėjo. Mintimis skaičiuoju kiek čia padaryta darbų, kiek čia išlieta prakaito, kiek užsitarnta įvairių spalvų kaklaraiščių.

Tik tie, kurie praleido savo gyvenimo gražiausias dienas, pašventė savo laisvalaikį rūpinamiesi kitais, gali papasakoti šios stovyklavietės ažuolyno istoriją, suminėti sunkius ir ne taip sunkius metus, saulėtas ir niūrias, lietingas dienas. Tai skautiška mokykla, per kurią perejo daug — beveik visa šių dienų veiklesnė visuomenė.

O jie vis tie patys — tik daugiau apšarmojusiais pausiais, vis skubantieji, bet lėčiau bėgantieji...

Šioje stovykloje turime juos prisiminti. Turime prisiminti ir tuos, kurie iš skautiško gyvenimo pasitraukė amžinybėn. Nes jų dėka mes šią vasarą galime švęsti 40 metų stovyklavimo jubiliejų ir pasidžiaugti, kad dar turime mylinčių skautišką idėją, kuri mus artimai riša su tėvyne Lietuva.

Kai kurie skautaujantieji jaunuoliai, nors pamiršę lietuviškai kalbėti, bet širdyje nešioja tą tautišką kibirkstėlę, kuri suliepsnoja skautišką-patriotišką liepsnelę ir jungia visus lietuvius į vieną šeimą. Juos mes taip pat turime pagerbti.

Šios iškilmingos stovyklos paruošiamieji darbai prasidėjo didžiųjų karščių metu. Darbštieji s. Algis Gerdžiūnas ir ps Irena Gerdžiūnienė statė palapines, ruošė ir tvarkė vietovę, o arčiau gyvenančio v.s. Jaras Alkis, ps Vincent O'Brien ir ps Vladas Gedmintas, padėdami nenuilstančiai v.s. Juozas Maslauskas, vargo su nauja lauvaviete, skautų stalu, tvarkė pastovykles, įrengė prausyklas. Ir šiais metais skautų bičiuliai Jonas Šleperas, Antanas Ivanas, Bronius Jakštys tobulino stovyklos įrengimus, pastatydami naujus namukus stovyklos prausykloms, sandėliui.

Stovykla pavadinta Vinco Kudirkos vardu, prisiminimui prieš šimtą metų pasirodžiusi pirmą „Varpo“ numerį.

Šios Jubiliejinės stovyklos vadovas v.s. Jaras Alkis. Skautų pastovyklės „Varpo“ vadovas s.v. Matas Julius, skautų „Tėvynės giesmė“ — vyr. skautė Zita Žilinskaitė. Šiais metais prisidėjo dar viena kategorija, tai priešskautaujancio jaunimo-jauinių pastovyklė „Ateitis“, kurioje stovyklavę tėveliai su mažaisiais įsijungė į skautišką gyvenimą, o mažieji — žengė pirmuosius žingsnius į skautišką ateitį. Šia pastovykle rūpinosi v.s. Gajutė O'Brien.

Oficialiai stovykla buvo atidaryta vėliavų aikštelėje šeštadienio vakare, o suliepsnojęs pirmasis laužas naujoje lauvavietėje skelbė skautiškos savaitės pradžią.

I šią stovyklą iš JAV atsilankė svečias Vyriausias Skautininkas Gediminas Deveikis ir jo žmona Irma. Jie iškėlė sto-

vyklaujantiems dovaną.

Sekmadienio rytą Sodybos salėje kun. Aleksandras Geryba laikė iškilmingas Mišias už neseniai mirusio, pirmojo Sodybos vedėjo Antano Žukausko sielą. Mišiose dalyvavo ir giedoj skautai.

Paskutinius pietus paruošė s. Algis ir ps Irena Gerdžiūnai virtuvėje ir jos rūpesčius perdavė stovyklos virėjai Danutei Andruskevičiūtei.

Stovyklos dienos bėgo greitai ir jos nebuvo nuobodžios. Pradžioje buvo tvarkomos pastovyklės, statomi tradiciniai vartai, pastovyklės aptveriamos tvora ir puošiamas Vinco Kudirkos „Varpo“ išleidimo jubiliejui skautiškas stalas. Vėliavos aikštėje iš spalvotų akmenukų išdėstomas šios stovyklos ženklas. Dėmesio centre — įėjimo vartai. Pagal ps. Vlodo Gedmintą planus, jų pastatymas truko net dvi dienas. Tai dviejų aukštų bokštas su perėjimo tiltu, skautišku būdu — be vinių, vien virvutėmis surišant — padarytas, buvo lyg įėjimas į kunigaikščių pilį.

Kitą dieną stovyklavome miške be palapinių, be virtuvės ir be kitų patogumų. Statėmės lapines iš miške surastų lapų, kepėme maistą ant klajoklių lauželių, lyg civilizacija daugiau nebeegzistuoja. Visiems buvo baugu, bet nauja ir įdomu.

Dar sekanti — buvo jau mokslo diena. Tai skautavimas, religija, lietuaniška, lietuvių kalba, tautiniai šokiai. Iš Lietuvos atvykusi Marija Motiejūnaitė pasakojo skautams apie gyvenimą Lietuvoje ir apie dabar ten vykstančius svarbius pasikeitimus.

Savaitė jau įpusėjus, bet dar prieš akis dar galybė. Ketvirtadienis buvo svarbiausia diena. Iš pat ryto orientavimosi pamoka, po pietų išvermės ir žemėlapių bei kompasu naudojantis žygis. Visiems išėjus buvo aštriniai peiliai, kasama duobė, kuriama ugnis. Vlodo Gedmintas staigmena! Visas paršas ant iešmo kepmas vakarienei-putai. Greitai visa stovykla pakviopė kepmu kėpsniu. Grįžę iš žygio seilė varvino, nekantravo. Pagaliau kėpsnis iškeptas. Visi valgė, visiems užteko. Net „Ateities“ pastovyklė spalvotomis kepuraitėmis pasipuošė kelė puotos nuotaika. Atvyko ir Sodybos tarnautojai, kėpsnius užuode, pasmaguriuoti.

Po trumpo laužo vyko naktinės Mišios vėliavų aikštelėje. Žvakutėjų šviesa visur. Visiems susirinkus prie altoriaus, žvakutėmis rankose ir nešdamos vainiką 40-ties metų stovyklavimui atžymėti, dainuodamos „Oi, nebark motinėle“, artėjo skautės. Skautų stovyklos dvasios vadas kun. Aleksandras Geryba laikė šv. Mišias, o sakydamas pamokslą ragino jaunimą mylėti Dievą.

Po Mišių vyko skautų naktinės žaidimai. Tik po žaidimų skautai pasitraukė nakties poilsui, bet ne skautės. Pagal skautišką tradiciją, viena sesė duoda vyresnės skautės žodį. Pajėjęs visus reikalaujamas laipsnius, tai yra paskutinė pareiga skautiškame kelyje, skautui ar skau-

Skautiškas sumanumas, pasitikėjimas ir geras darbas — ant tvirtų jūrų budžio pečių saugiai jausdamasi, vimpilą burliavimo stiebe pritvirtina sesė g. Inga Balzaraitė.

Nuotr. Violetos Paulienės

PUOTA JŪROS DUGNE

Tradicinė „Puota jūros dugne“, spalio 14 d. vykusi Lietuvių centre, Lemonte, sutapo su buriavimo sezono Chicagoje uždarymu.

Jaukioje Lietuvių centro salėje susirinko arti 300 gerai nusiteikusių svečių. Visi gėrė-

tei, kad pasiektų vadovės laipsnį. Zita Žilinskaitė tai atlikus, ji bus priimta į vyresnių skautų būrį. Ši ilga diena baigėsi kita dieną 3 val. iš ryto.

Paskutinės pilnos stovyklos dienos vakare, po pasiruošimo skautiškiems laipsniams, vyko jaunimo šokiai-disko. Buvo proga atsikvėpti, pasilinksinti, pašokti, jaunatviškai pasidžiaugti.

Pagaliau atėjo stovyklos baigimo diena. Suvažioavo svečiai. Vyr. iškilminga užbaigimo sueiga. Kalbos, padėkos, įžodžiai. Iteikiami medaliai v.s. Juozui Maslauskui — Geležinio Vilko Ordinas, aukščiausias ordinas skautų organizacijoje, Lelijos ordinas iteikiamas s. St. Vaitkevičiui; už Nuopelnus su Rėmėjo kaspinu — Elenai Vainorienei ir Justinui Černiui. Už pagalbą ruošiant stovyklą dovanos iteiktos Jonui Šleperui, Antanui Ivanasui, Broniui Jakščiui ir naujai virėjai Danutei Andruskevičiūtei. Paskutinis laužas. Vakare vėliavų nuleidimas. Bučiniai, rankų paspaudimai — iki pasimatymo kitais metais.

Ši Jubiliejinė stovykla buvo labai įspūdinga. Spalvingesnė, dar drausmingesnė, lietuviškesnė, geriau ir įdomiau praves-ta. Jaučiamas jau jaunos kartos įnašas į stovyklos gyvenimą. Tai lyg ir atspindas vyresniesiems už idėtas pastangas. Viskas vyko tobuliau ir sparčiau žengiamo pirmyn. Ši stovyklavietė darosi visų Europos skautų centru.

Stovyklavo 75 skautai ir skautės. Tai gausiausia stovykla. Skautų skaičiui kasmet augant, didėja jų populiarumas, atgyja susidomėjimas jų idėja.

Stovyklautojų tarpe buvo svečių iš Australijos, Vokietijos ir JAV. Ypatingai gražus oras buvo lyg Dievo siūsta dovaną. Tai palengvino šios stovyklos pasiruošimo ir eigos darbus.

Jau kalnelyje vėl ramu. Retkarčiais dar vienas kitas garsas ar balsas pasigirsta. Tai paskutinieji skautai nuima palapines, tvarko virtuvę.

Pagaliau, sudiev kalneli, sudiev senieji ažuolai.

Henrikas Gasperas

josi skoningu salės papuošimu, primenančiu jūros dugną, nes virš kiekvieno stalo plaukė žuvytės.

Programą pradėjo „Nerijos“ tunto tuntininkė jps Vija Paulienė, papasakodama „Jūros dugno puotos“ istoriją, kurią baigė visus kviesdama smagiai praleisti vakarą.

„Nerijos“ tunto tuntininkė jps Vija Paulienė pradeda „Puota jūros dugne“ programą.

Jūrų budys Jurgis Lendraitis papasakojo apie mažuosius jūrų skautus, es — bebrukus ir ūdrytes, dėkodamas vadovams su jais dirbantiems.

Mūsų narsusis jūrininkas Linas Paulius, su Lietuvos buriuotojais perplaukęs Atlantą, pasidalino savo įspūdžiais iš nepamiršamos kelionės per Atlantą ir viešnagės Lietuvoje. Vakaro vedėja Vija Paulienė perskaitė jaunos poetės „Nerijos“ tunto gintarės Gailės Sabaliauskaitės „Eiles apie jūrų skautus“.

LS Brolijos jūrų skautų skyriaus vedėjas js dr. Algis Paulius supažindino su praėjusios vasaros buriavimo stovyklos vadovais. Darbščiau-sioms sesėms — jūrų skautėms Larai Bartkutei ir Laimai Pau-

Su Lietuvos buriuotojais šią vasarą Atlantą perplaukę čekagiečiai jų sugrįžimo proga suruošė vakaronėje Jaunimo centre. Iš k. Vytenis Dirks, Petras Daužvardis, j. budys Linas Paulius, j. budys Gintaras Karaitis ir Raimundas Kazlas.

LS SESERIJOS VADIJOS SUVAŽIAVIMAS

LS Seserijos vadijos suvažiavimas lapkričio 4-5 dienomis vyks Chicagoje. Suvažiavimui savo svetingus namus atidaro skautininkai Vytautas ir Alė Namikai. Tikimasi visų vadijos narių dalyvavimo, nes šiame akivaizdiniame suvažiavime bus aptariami ir sprendžiami svarbūs Seserijos veiklos reikalai. Suvažiavimas vyks — 6041 So. Fairfield, tel. (312)—925-5390.

LS BROLIJOS VADIJOS SUVAŽIAVIMAS

LS Brolijos vadijos suvažiavimas susirinkimas lapkričio 4-5 dienomis vyks Lemont, IL., Lietuvių centro kamb. F102. Posėdžiai prasidės šeštadienį 12 val. vidurdienyje ir tęsis iki 6 val. vak. Sekmadienį, 11 val. ryto šv. Mišios Lietuvių Misijoje Lemonte. Po Mišių — posėdžiai. Posėdžiaujama bus tol, kol visos problemos bus išgildintos. Šio suvažiavimo tikslas padaryti sprendimus ir vėliau juos įvykdyti. Dalyvavimas visiems vadijos nariams privalomas.

„NERIJAI“ 20 METŲ

„Nerijos“ jūrų skautų tuntas Chicagoje savo veiklos 20-mečio sukaktį švęs lapkričio 19 d.

Gimtadienio šventė bus pradėta 12 val. iškilminga sueiga Jaunimo centro didžiojoje salėje. Po sueigos ten pat vašės ir pabendravimas, nes tikimasi dalyvavimo daugelio tuntui priklausiusių ir iš veiklos pasitraukusių sesių, tėvų ir rėmėjų. Laukiama ir visų tuntininkių ir vadovių dalyvavimo. Įdomią dainų programą žada iš Kanados atvykstančių sesių „Sutartinė“.

Susitikime visos (ypač toliau gyvenančios) šioje džiugioje tunto šventėje.

liutei iškėlė irklus ir atleidimą nuo mokesčio 1990 metų buriavimo stovykloje.

Jūrų skautininkų „Grandies“ vadovai js Leopoldas Kupcikevičius ir js Antanas Levanas iškėlė tradicinį „Puotos jūros dugne“ metinį žymenį, Lietuvos burliavimo „Audra“ kapitono Igno Minioto atgabentą iš Lietuvos. Žymuo teko jūrų budžiui Linui Pauliui. Žymenį iškelti buvo pakviestas jaunojo jūreivio tėvelis js dr. Algis Paulius.

Meninę programą atliko aktorius ir poetas Rimas Vėžys. Rimas perskaitė buriavimo stovyklos kupletus ir labai įdomią savo kūrybą.

Po programos — gaudi vakariene, smagūs šokiai ir gausių laimikų traukimas. Kad vakaras buvo smagus ir sekmingas, padėką priklauso visiems nuoširdžiai prie jo rengimo prisidėjusiems.

Sesėms ir broliams linkime gero vėjo skautiškame darbe, tėveliams ir svečiams — AČIŲ! ir iki pasimatymo „Puotoje“ ateinančiais metais.

LK

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumerasats nesučiuniam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šest. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

LOS ANGELES ASS METINĖ ŠVENTĖ

Akademino Skautų sąjūdžio Los Angeles skyriaus Metinė šventė įvyks lapkričio 5 d. Brookside Club House, 1133 Rosemont Ave., Pasadena, CA. Programoje: 10:15 val. ryto vėliavų pakėlimas Šv. Kazimiero parapijos kieme; 10:30 — šv. Mišios; 12:00 — iškilminga

sueiga Brookside Club House; 1:00 v. p.p. pietūs. Programoj išryškinimas prof. Alex Alexiev įnašo Lietuvai. Prof. Alexiev, Rand Corporation of Santa Monica politinis analistas, kalbės apie vėliausius įvykius Lietuvoje. Vietos iš anksto rezervuojamos pas Birutę Vis-kantiene, telef. (213)—377-4053. Visus maloniai kviečiame atsilankyti.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5532
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODDOS CHIRURGIJA
(Augsiai numaima kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsipletusių venų
hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šest. 12 iki 4 val. popiet

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Pais Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. IRENA KURAS
KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

EUROPOS ŽAIZDA

Antrasis karas iškilo nenormaliai, kai sutarė nacinė Vokietija ir komunistinė Rusija pasidalinti Europos žemėmis. Tas karas nebuvo ir tęsimas normaliai, nors jį išjungė didžiosios valstybės, kaip Anglija, Prancūzija ir Amerika. Tai buvo, kaip Sv. Tevas Jonas Paulius II sako, ne pasaulinis, bet totalinis karas. Jis neturėjo jokių ribų, nesilaikė jokių taisyklių, nebuvo paremtas jokia idėja, išskyrus, kad vokiečiai norėjo padaryti savo tautai daugiau erdvės, o komunistinė Rusija didesnę išgalėjimą pasaulyje. Gal karo metu vieni ir kiti tuo tikėjo, bet netikėjo karui baigiantis. Pergalėtojų pusėje buvo Sovietų Rusija, kuri buvo viena iš karo kurstytojų ir sukėlėjų.

Ne tik komunistinių strategų, numatusių ateities planus, bet ir vakariečių neatidumas prisidėjo, kad buvo padalytas Berlynas net į keturias dalis, Vokietija ir visa Europa į dvi dalis, vėliau į dvi dalis Korėja ir Vietnamas, į dvi dalis Libanas ir daugelis naujų valstybių.

Ar tai buvo strateginis numatymas vakariečių, galima abejoti. Bet tikrai buvo numatyta komunistinių vadų, ypač sukurto ir žiaurus Stalino. Jis žinojo seną taisyklę „divide et impera“ — padalyk ir valdyk. Tai daro ir dabar Sovietų Sąjunga, nors ekonomiškai ir politiškai nudaudo silpnę ir taikines, negu iš tikrųjų yra.

Skaudžiausias padalinimas yra Vokietijos, kurios dalis atiduota komunistiniams privilegijuotiems valdovams, tamponams iš Maskvos. Jau keturiasdešimt metų Rytų Vokietija neša vergijos pančius, nors ten išaugo nauja karta, nieko bendro neturėjusi su karu. Bet pradžioje ten valdė tikrieji komunistai, išauklėti Rusijoje, ir buvę nacių aukšti pareigūnai, kuriems nebuvo sunku pereiti į kitą ribos pusę. Abu buvo lygiai žiaurūs ir diktatoriški. Rytų Vokietija tapo komunistine prievarta, bet ten augo ir ne komunistai.

Negalima kalbėti apie Rytų Prūsiją, kurią valdo rusai. Ten subėgo įvairių tautybių žmonės ir tuščias vokiečių vietas. Karaliaučiaus sritis yra nugyventa, išnaudota, apšepusi, nepanašai į buvusią derlingą Prūsiją, kuri buvo prižiūrima ir ūkiškai brangi visai Vokietijai. Bet galima kalbėti apie tą Vokietijos dalį, kuri buvo sunaikinta Sovietų Sąjungos karių ir vėliau valdžiusių prievartinės komunistų valdžios pareigūnų. Jie nesigailėjo ir nesigaili savų žmonių. Jie labiau klauso Kremliaus įsakymų, negu leidžia vokiečiams parodyti savo vokiškumą. Dėl to vokiečiai žiaurumas Rytų Vokietijoje pasižymi nacių ir komunistų junginio žiaurumu. Žmogaus gyvybė nė vieniems neturi reikšmės. Tai yra tik darbo jėga ir partijos irankis.

Vokietijos padalinimas yra visos Europos žaizda, nelaimė, netikrumas dėl ateities ir vertas dėmesio susirūpinimas. Kada viena tautos dalis atskirta gėdos siena, kad net giminės negalėtų su giminėmis susieiti, kada žemė paribyje išardyta ir išakėta, kad kiekviena pėda būtų matoma rytų vokiečių sargybai, tai kenčia ne tik Vakarų

Vokietija, bet ir kitos Europos tautos. Jų pašonėje auga gyvatė, kuri artimesnėje ar tolimesnėje ateityje gali kasti ir savo nuodais apkrėsti. Juk tos pačios tautos nariai gauna kitą auklėjimą ir vienoje dalyje sukeliamas igimtas žiaurumas dirbtiniu būdu. Tautos, kurios gyvena Vokietijos pašonėje, negali būti ramios, nes per Vakarų Vokietiją ateina raudas ir iš Rytų Vokietijos.

Skaudžiai išgyvena Rytų Vokietijos gyventojai, matydami, kad jų broliai ir sesės Vakarų Vokietijoje skirtingai gyvena ir skirtingai mato, negu jie yra priversti gyventi. Jų broliai ir sesės Vakarų Vokietijoje turi visko, turi gera socialinį aprūpinimą, gerus darbus, tuo tarpu Rytų Vokietijos gyventojų didžioji dalis skursta ir gyvena nepritekliais ir varginga vergija. Ir tai mato ne tik vokiečiai. Mato ir jų kaimynai, mato visi komunistinėje vergijoje gyvena, nes gyvenimo lygis yra jautimas ir matomas. Jo negali užslėpti nė didžiausi pasigyrimai.

Niekas nenustemba, sužinojęs, kad jau apie 50 tūkstančių rytų vokiečių pasitraukė į vakarus, gavo pilietybės dokumentus, gavo tinkamus darbus ir pragyvenimą. Jiems padėjo net komunistų itakoję esą kaimynai, kaip Vengrija ir Čekoslovakija, pasinaudodamos Amerikos ambasadomis. Tas bėgimas, palikęs visą mantą ir gyvenamuosius namus, palikus karais net artimus gimines ar šeimos narius, yra šio meto istorijos įvykis, kuris bus minimas ir ateityje, kaip blogos politikos, blogos valdžios, žmogaus išnaudojimo pavyzdys.

Vakarų Vokietijoje pati valdžia, įvairios draugijos, skirtingos konfesinės bendruomenės susirūpinusios pagalba tiems pabėgėliams, kurie ištruko iš vergijos. Iš Lietuvos gaunamos žinios, kad ten džiaugiamasi kaulais ir dulkėmis, parvežtais iš Sibiro ir Rusijos kalėjimų. Dar labiau džiaugiamasi, kai gyvi žmonės, pasitraukę į kultūringą pasaulį, pradeda kurti naują gyvenimą.

Nors tas bėgimas yra tikroji Europos žaizdos apraiška, nors čia yra mažas tos negyjančios žaizdos gydymas, bet laisvės vertė dar labiau išryškėja. Išryškėja ir klaidos, padarytos ano meto politikų, kai padalinimas buvo vykdomas, nesigailint tautų ir nenumatant pasėkmių ateitai. Dėl to reikia šiuo metu kentėti gėdą Vakaruose, sudrebinimą komunistų sistemos Rytuose.

Vakarų politikai tikėjosi, nors rodydami savo naivumą, padalinant dalių susijungimu. Jie gal labiausiai tikėjosi Vokietijos susijungimu, nes vokiečių tautos, kultūros ir civilizacijos laimėjimai didžiulioji žmonija. Jie nepažino ir nesistengia pažinti komunistų, kuris šiandien graso ne tik jam besilankstančiai Europai, bet ir visai žmonijai, dėl komunistų pardavusių kitų laisvės.

Laisvės išpardavimas, koks jo motyvas bebūtų, keršys ateityje. Tai yra viešas nusikaltimas prieš žmogiškumą. O kas išduoda žmogiškumą, tas išduoda pats save, savo tautą ir savo vaikus, kurie yra tautos ateitis. Vokietijos padalinimas yra tik vienas iš keršto pavyzdžių. Išdavimas žmogiškumo ir kitur sulauks keršto ateityje.

A.D.

Niekuomet nesileidau, kad mano išsilavinimas griautų mano išauklėjimą.

Mark Twain

Visi kiti mokslai bus kenksmingi tam, kas nėra išmokęs būti geras.

Montaigne

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS — ŠVYTURYS!

POVILAS ŽUMBAKIS

tų partijoje.

Jau esame apsipratę su tuo, kad Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų vardai yra linksniuojami pasaulinės spaudos pirmuose puslapiuose beveik kasdien. Drąsūs lietuviųėjimai pavergtame krašte yra radę dėmesio Europos parlamentų rūmuose, Amerikos Kongreso bei valdžios aukščiausiuose sluoksniuose. Demokratinė valstybių politika žino spaudos galią ir atidžiai seka spaudoje išreikštus niuansus.

Nors ne visi spaudos komentatoriai pozityviai įvertina pabaltiečių reikalavimą atgauti nepriklausomybę, dauguma žurnalistų ir redaktorių palankiai komentuoja Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimus.

Spaudos ypatingas ir palyginti ilgai užsitęsęs dėmesys ky-la dalinai iš Vakarų pozicijos dėl sovietų okupacijos nepripažinimo, dalinai iš bendro, plataus susidomėjimo Gorbachiovo dinamiskomis persitvarkymo išraiškomis, gal labiausiai iš žurnalistams įdomios situacijos — Dovydo kovos prieš Galijotą, mažųjų Pabaltijo tautų prieš globalinę sovietų imperiją. Tas spaudos nuolatinis dėmesys yra lyg apdraudos garantija prieš sovietinį režimą.

Ilgas atminimas

Nesvarbu, kiek deklaracijų ir pakeitimų Maskva dabar skatina, yra neužmirštama septyniadešimt metų sovietinio režimo, saugumo organų galios ir fakto, kad pusiau demokratinio būdu, Gorbachiovas yra susirinkęs sau daugiau teisiųjų titulu, daugiau teisinės galios, negu pats Stalinas.

Po tiek metų įtampos Vakarų pasaulis nori tikėti, jog Gorbachiovo kalbos ir akcijos yra sąžiningos, kad jis tikrai nori pakeisti komunistinį režimą nauju, demokratišku režimu. Vakarų gyventojų pasitikėjimas Gorbachiovu yra kur kas didesnis, ir, be abejo, naivesnis, negu žmonių už buvusios geležinės uždangos.

Gal geriausias situacijos barometras yra emigracija iš Sovietų Sąjungos. Jeigu gyventojai tikrai jautų pasitikėjimą Gorbachiovo pažadams, tiek šimtų tūkstančių sovietų piliečių nebandytų apiešti savo kraštą, ypač tie, kurie laikė geras pozicijas sovietų valdžioje, pramonėje, net patioje komuniz-

mo sistemoje. Kurie yra patyrę komunistinio sistemos iš vidaus, nelabai pasitiki naujais pažadais, nes tie pažadai lig šiol bazuojasi komunistinė santvarka, o pati santvarka pagrįsta jėga. Tie piliečiai aiškiausiai pasisako balsuodami su savo lagaminais, ieškodami laisvės ir geresnio, padoresnio gyvenimo Vakaruose.

Nors pavieniai žmonės ir bando bėgti iš Sovietų Sąjungos, Pabaltijo žmonės reikalauja tikro teisingumo: atgavimo laisvės, savo namų, savo krašto. Jie nebėga iš krašto, bet reikalauja, kad kolonizacijos armijos — uniformuoti ir slapstosi — išsikraustytų atgal į rytus.

Ši nelygi kova prieš milžinišką sovietinę jėgą yra įmanoma tik su Vakarų demokratinių kraštų moraline pagalba ir dėmesiu. Vien tik drąsos neužtenka, kaip pasaulis pamatė po karo, kai Raudonoji armija ir jos kolaborantai sutriuškino partizaninį pasipriešinimą, o vėliau Vengrijos ir Čekoslovakijos sukilimus. Vakarai stebėjo, bet nepadarė ir net nepadarė didesnę priešingos akcijos.

Panašiai buvo ir prieš kelis mėnesius Kinijoje, kur studentų nužudymas sukėlė nemažai simpatijos Vakaruose, bet JAV-ių prezidentas skubiai parodė savo žodžiais ir elgesiu, kad JAV-ės nesikiš į Kinijos „vidaus reikalus“ ir kad komunistų diktatoriai gali nesirūpinti. Nors prekyba dėl fasono bus apkarpyta, ji bus nutraukta tik laikinai. Kai spauda nustos kreiptis dėmesį į Kiniją, prekyba sugrįš į savo senas vėžes — „business as usual“.

Reikia manyti, kad Pabaltijo reikalas Vakarams yra jautresnis už Kinijos ir kad sovietų tankų išdraskymas mūsų tautietį nebūtų taip lengvai toleruojamas, kaip buvo kinietiškas viešas žudymas. Žinoma, tam garantijų nėra ir negali būti, bet reikia tikėti, kad Vakarų valstybės kitaip reaguotų į jėgos panaudojimą prieš Lietuvos, Latvijos ir Estijos persitvarkymo sąjūdžius.

Skirtumas tarp Kinijos ir Pabaltijo yra gana platus. Vakarų pasaulis glaudžiau pažįsta Pabaltijo kraštus, istoriją. Dar svarbiau, Lietuva yra daug

artiau Vokietijos, negu Kinija — pavojus jaučiamas žymiai jautriau, kai tankai rieda prie kaimyno sienos. Bet gal dar svarbiau yra vakarų spaudos gilesnis supratimas mūsų tautų likimo. Dalinai tai yra bendras susidomėjimas Europos reikalais ir pažinimas Europos istorijos, ypač šio šimtmečio.

Nemažą rolę spaudos atveju atliko pabaltiečiai spaudos veikėjai New York'e ir Washington'e per paskutinius dešimt metų. Per dažnus pranešimus ir asmeniškus kontaktus su Amerikos spaudos atstovais mūsų jauni spaudos darbuotojai atliko didelį paruošiamąjį darbą. Iškilus didesniam judėjimui pavergtose kraštuose, spauda jau turėjo supratimą apie Lietuvos situaciją ir atitinkamą perspektyvą reaguoti į beikintančią situaciją.

Šį darbą eilė metų efektingai dirbo Pabaltiečių grupės. Amerikos Latvių sąjungos biuras Washington'e glaudžiai bendradarbiavo su Jungtinių Baltų komitetu, kuris veikė spaudos ir politikos plotmėje.

Garsinant Lietuvą ir jos būklę, kun. Kazimiero Pugevičiaus vizija suorganizuotas Lietuvių informacijos centras (Lithuanian Information Center) New York'e atliko milžinišką darbą, renkant informaciją iš Lietuvos, dažnai bendradarbiaujant su Anglijoje veikiančia Keston College.

Tais laikais, kada apie Lietuvą beveik niekad netekdavo skaityti Amerikos pagrindinėje spaudoje, Lietuvių informacijos centras tiksliai ir efektingai surinko, išvertė, pristatė ir paaiškino Lietuvos disidentų darbą, ypač „Kronikos“ veikėjų pastangas.

Informacijos centras veikia moderniais metodais, prireikia JAV-ių spaudos reikalavimams. Nuo pat įsteigimo jis taikė ir rimtos spaudos reikavimą, kad žinios būtų pristatomos objektyviai, pasiremiant faktais ir faktų įrodymais, o ne polemikai ar retorikai. Tai įvykdyti naudojosi moderniausiomis susisiekimo priemonėmis kompiuteriais. Kas svarbiausia, jis išlavino eilę žmonių tą darbą atlikti sąžiningai ir profesionaliai. Buvo išleista į plautis vandenį — iki to laiko mums nebandytus.

Nors tokia informacija retai

5 minutes, bet jaunystė ir išdykavimas. Todėl nieko nepaiso...

Laivo kapitonas sušvilpė, davė ženklą visiems turistams sueiti atgal į laivą ir už 5 minučių išplauksime.

Laivas gražiu, tiesiog žaviniu upės pakraščiu, apgaubtas didžiulių medžių paunksmių, pamazų judėjo pro Amazonės džiungles. Priplaukė vandens rampą ir maurų padengtus plotus, kuriuose augo didžiuliai medžiai ir krūmai. Dideli plotai, kaip kilimas, padengti žaliais apvaliais lapais. Tai Viktorija Regis vandens lėlijos. Yra lapai apvalūs, kaip didžiuliai skėčiai, o tarp jų lėlijų žiedai. Vieni žiedai aukštesni, ružavi, panašūs į dangaus žvaigždes, antri balti, guli prisipaudę prie vandens, tretį ružavos spalvos, panašūs į didelę skrybėlę. Tai gražus gamtos gėlynas, kuris yra Amazonės džiunglėse. Visi stebisi tokiu grožiu, Viktorija Regis lėlijų žiedais ir tais puošniais apvaliais iškarpytais plačiais lapais.

Vadovas pasakė, kad ant tų žalių lapų galima atsistoti ir nesukti (ir balsu nusijuokė). Visi filmavo, fotografavo. Ant tiltelio mus pasitinka keletas vaikų. Tai indėnukai, džiunglių gyventojai, kurie siūlo suvenyrus, gyvates ir meškiukus tinginius, kuriuos laiko rankose, o gyvates apsisukusias apie jų kaklus, pečius. Turistai perka nuo mažų vaikų suvenyrus, bet gyvatių ir meškiukų niekas neperka ir jų bijo. Po švėdrinių stogu taip pat yra įrengtos suvenyrinės krautuvėlės, pastatytos ant vandens rampos ir ilgo tako. Aš nusipirkau nuo saulės keptų, ant kurios buvo užrašas: Amazonas... Prisipirkę sėdome į laivą ir plaukiame toliau.

Po gero pusvalandžio priplaukė vieną Amazonės įlanką. Laivas sustojo prie krantinės. Vadovas prašė visus išlipti ir eiti pakilimo taku paskui jį per Amazonės džiungles apie 2 ar 3 kilometrus, gal mažiau. Vietomis takas šlapias, kreivai išvadžiotas tarpe

„Draugo“ bankete rugsėjo 24 d. Martinique salėje svečius pasitikė Vilhelmina Lapienė ir inž. Kostas Dočkus.

Nuotr. J. Tamalaiciū

tilpdavo „New York Times“ arba „Washington Post“ puslapiuos, bet su laiku ji laimėjo plačiai pripažintą reputaciją patikimos informacijos agentūros. Su laiku disidentų kancijos ir jų siekimai pateko į garsius JAV-ių laikraščius ir žurnalus.

Čia ir buvo ta bazė, tas kamienas, ant kurio Lietuvos bei Latvijos ir Estijos naujieji vadai rado paruoštą dirvą. (Nereikia daug argumentuoti, kad pabaltiečių byla yra žymiai efektingiau pristatyta vakariečių spaudoje, negu Ukrainos, Gudijos, Armėnijos ir kitų „respublikų“).

Dažnai Lietuvoje, išsiūbavus masinėms laisvės demonstracijoms, yra pamiršti tie, kurių gilus tikėjimas ir neišpasakytas dvasia išlaikė laisvės troškimą keturiasdešimt penkerius metus pavergtame krašte.

Tuo pačiu tie mūsų spaudos darbuotojai, kurie ilgus metus dirbo ypatingai efektingą darbą, ruošdami dirvą dabarties įvykių plačiam paskelbimui, ir kurie padėjo užtikrinti spaudos ir valdžios dėmesį ir palankumą ateitai, yra dažnai mūsų neįvertinami ir pamiršti.

Amerikos pagrindinė spauda „The Wall Street Journal“, „The New York Times“, „The Washington Post“, „The Christian Science Monitor“ ir visa eilė kitų leidinių dažnai talpina informaciją, paruoštą Gintės Damušytės, Liet. Infor. centro direktorės New York'e ir Viktoro Nako Washington'e. Visa eilė straipsnių, radijo ir televizijos reportažų apie Lietuvą, Sąjūdį, disidentus ir Lietuvos istoriją yra tu jaunų ir pasiaukojusių darbuotojų dėka.

Neseniai „The New York Times“ platus straipsnis aprašė Viktoro Nako, latvių atstovo

Ojars Kalnins ir estės Mari-Ann Rikken nuomones apie Amerikos Balso (Voice of America) radijo programos efektingumą. „The New York Times“ pristatė šiuos asmenis kaip autoritetus, kurie suprato JAV-ių ir Sovietų Sąjungos politikos ir propagandos niuansus. Jų įvertinimas iš Amerikos spaudos pusės yra neatsitiktinis. Jų efektingumas Amerikos spaudos srityje yra mums nepažinomas.

Infor. centro direktorė Gintė Damušytė yra nusipelnusi mūsų visuomenės padėkos ir paramos. Jau trečią kartą Maskvos neįsuduodama jai viza keliauti į Lietuvą parodo jos efektyvumą. Tokių, kaip Damušytė ir Nakas, mes neturime daug. Mes jų darbą turime remti.

Dažnai atsitinka, kad dėl sėkmingo momento, per didelių pasikeitimų mes užmirštame tuos, kurie dirba ir tada, kada mes kiti išsimės. Dabar, kai Lietuva yra linksniuojama kasdieną JAV-ių spaudoje, nepamirškime tų, kurie paruošė tam dirvą.

Lietuvių informacijos centrai šiuo metu reikia ypatingos paramos, nes su pagyvenusiu judėjimu Lietuvoje ši institucija yra likusi nukriausta, nors išlaidos ir informacijos reikalai šiuo metu yra ypač svarbūs.

Remkime Lietuvių informacijos centrą, kad jis ir toliau galėtų kalbėti apie Lietuvos vis beikintančią padėtį pasauliui ir likti švyturiumi, kuris aiškiai nušviečia visiem jos nepriklausomybės sieki.

Aukas galima siųsti: Lithuanian Information Center, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207.

didžiulių medžių, kurių viršūnės siekia daugiau šimto penkiasdešimt pėdų aukščio. Vieni medžiai stori, kiti ploni, yra parkritusių, supuvusių, tai tikras brūzgynas, koki pirmą kartą išvydau savo gyvenime. Tuo laiku buvo saulėta ir dangus skaištus, bet apačioje medžių einant taku saulės spindulių nesimatė per tankumyną ir, tik užlaūžus galvą, matyti saulės spinduliai pro medžių viršūnes. Taip keliaujame taku toliau; staiga, takas dinga. Vadovas prasikirto taką pro medelius dideliu, sunkiu „kardu“ ir galėjome eiti toliau.

Grįžtu mintimis į jaunystės dieneles. Beeinant prisiminiau, kad, kai buvau 4 pradžios mokyklos skyriuje, mokytoja Žaliauskaitė dėstė mums geografiją. Ji vieną kartą pasakojo apie Pietų Ameriką ir daugiausia vaikus baugino Amazonės gyvuliai: smaugliai, gyvatės, leopardai, krokodilai, piranijos žuvis ir indėnai, kurie žmones ėda, miškuose daugybė paukščių, ypač spalvotų papugų, o ypatingai gąsdino muse C, kuri yra užviešpatavus visą Amazonę. Jeigu ji ikanda, žmogus miršta.

Ji pripasakojo ir kitokių baisenybių. Be to, dar minėjo apie pavojingą uodą, kuris nešioja malarijos ligą, ir, jei ikanda žmogui savo ilgą snapelį, čiulpia kraują, prileidžia nuodų, žmogus pradeda karščiuoti ir miršta malarijos liga. Tokių uodų yra pilnos Amazonės džiunglės, ypač drėgnose vietose. Jie yra labai pavojingi baltaodžiui žmogui. Yra ir daugiau pavojingų gyvių, nuo kurių užsikrečia choleros liga. Keliauti į Amazonę yra pavojinga. Ten pilni miškai indėnų, bet jie apsipratę su tais pavojingais gyviais C, uodais, gyvatėmis bei kenksmingais vabzdžiais. Dabar moderniais laikais tos ligos sumažėjo, nes medicina išrado nuo tų ligų vaistus ir skiepus.

(Bus daugiau)

LB Cape Cod apylinkės pirm. Alfonsas Petrutis įteikia buv. pirmininkui Vladui Židžiūnui nutarimą, kuriuo jis skiriamas Garbės pirmininku.

BOSTONO ŽINIOS

PRAETIES ŠMĖKLA AR REALI GRESMĖ?

Kasmet „Laisvės Varpas“ spalio mėnesį kreipia savo klausytojų dėmesį į Lietuvos sostinę Vilnių, ryškindamas jo reikšmę mūsų tautos istorijoje ir kaimyninių valstybių kėslus į jį. Tai daroma spalio mėnesio 9 d. Lenkija atplėšė Vilnių nuo Lietuvos, 1939 m. spalio 10 d. sutartimi tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos atgautas Vilnius, kuriame Lenkijos okupaciją pergyveno „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Viščinis.

Šiomet Vilniaus dienos skirta „Laisvės Varpo“ spalio 8-sios laida. Joje ryškinta dabartinė lenkų nuotaika Vilniaus reikalu, ypač jų reikalavimas politinės autonomijos, susidėjimas su „Jedinstwo“, nenoras mokytis lietuvių kalbos, veikla prieš lietuvių kalbos paskelbimą valstybine kalba, kryžių ir paminklų statymas vadinamajai „Armia Krajowa“ piktadrybių vykdytojams ir t.t. Šių faktų šviesoje iškeltas klausimas: Tai tik praeties šmėkla ar reali grėsmė?

KNYGOS LIETUVAI

Tautinės sąjungos Bostono skyrius tebetęsia knygų rinkimą ir jų siuntimą į Lietuvą. Paskutiniu metu ton akcijon įsijungė St. Augonis iš So. Bostono ir K. Sidlauskas iš Roslindale, paaukoję po komplektą Lietuvių Enciklopedijos, išleistos laisvajame pasaulyje. Šalia lietuviškų knygų dar pageidaujamos mokslinės knygos ar mokslo vadovėliai, ypač technikos reikalais, anglų kalba. Kas turi tokių knygų ir gali jas paaukoti, tas kreipiasi į Tautinės sąjungos Bostono skyriaus pirmininką Romualdą Veitą ar kitus valdybos narius. Knygų persiuntimo į Lietuvą išlaidas padengia Tautinės sąjungos Bostono skyrius.

SUSITIKIMAS SU LIETUVOS RAŠYTOJAI

Spalio 8 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose įvyko susitikimas su Lietuvos rašytojais, dalyvavusiais PEN kongrese Montrealyje ir Toronte, Kanadoje. Jie įjungti į Lietuvių Tautodailės instituto Bostono skyriaus rengtą literatūros vakarą ir gintaro parodą, skirtą poetui Henrikui Nagiui. Jam negalint atvykti, literatūrinės popietės programą atliko reti svečiai iš Lietuvos. Renginys Ričardas Gavelis ir Kornelijus Platelis skaitė savo kūrybą. Romualdas Lankauskas pranešė apie PEN klubo kongresą ir parodė savo dailės darbus. Aleksandras Krasnovas papasakojo „Vagos“ leidyklos vargus Lietuvoje. Regina Rudaitė išskėlė vertimų problemas, o Raimundas Krašauskas nušvietė dabartinę Lietuvos rašy-

tojų padėtį. Iš vietinių rašytojų kalbėjo Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis.

Rašytojai iš Lietuvos Bostone viešėjo kelias dienas. Gaila, kad nepasirūpinta jų atvedimu į „Volungės“ koncertą, surengtą spalio 7 d. Tautinės s-gos Bostono skyriaus. Juk tai buvo reta proga svečiams parodyti, kaip mes reikiame kultūrinėje srityje. Stiprinant ryšius su tautos kamieniu, būtinas abipusis padėties ir pastangų pažinimas. Tai ne vienos krypties kelias.

PRANEŠIMAS IŠ LB TARYBOS SESIJOS

„Laisvės Varpas“ spalio 15 d. laidoje perdavė savo bendradarbio Alfonso Petrutis pasakojimą su LB Bostono apygardos pirmininku ir LB tarybos nariu inž. Česlovu Mickūnu, rugsėjo 29-30 ir spalio 1 d. dienomis dalyvavusius Clevelande vykusiame LB XII tarybos antroje sesijoje. Pasirodė, kad į tą sesiją teatvyko mažiau, negu pusė rinktų atstovų. Pranešėjas tai aiškino dviem priežastimis: 1. Didelės išlaidos, kurias atstovai turi padengti iš savo kišenės; 2. Trintis tarp Vliko, Alto ir LB. Iš nuveiktų darbų žymiausių nurodytas dr. A. Šapokos paruoštos Lietuvos istorijos išleidimas Lietuvoje. Sesijoje dalyvavo trys svečiai iš Lietuvos. Jie dėkojo už ligšiolinę paramą kovojančiai Lietuvai ir prašė tos paramos ateities darbams. Jų pareiškimu, be išeivijos talkos vargiai būtų pasiekti ligšioliniai laimėjimai.

Iš LB Bostono apygardos sesijoje dalyvavo tik du atstovai: Eduardas Meilus, Jr., iš Worcesterio ir Česlovas Mickūnas iš Cape Codo. O apygarda turi penkis atstovus: tai – Gintaras Čepas iš Quincy, Eduardas Meilus, Jr., iš Worcesterio, Česlovas Mickūnas iš Cape Codo, Alfonsas Petrutis iš Cape Codo ir Marius Žiaugra iš Sharon.

Pranešime pasigesta konkrečių duomenų, kokie klausimai sesijoje buvo svarstomi, kas jais nutarta, kaip numatyta sustiprinti pastangas pagrindiniams Bendruomenės uždaviniams atlikti ir kovojančiai Lietuvai padėti? O tik konkrečių uždavinių sprendimu pateisina mi didelių išlaidų reikalaujančius įvairius suvažiavimus, kongresus ir seimai.

LIETUVIŲ FONDO VYKDOMAS VAJUS

Kasmetinis Lietuvių fondo vykdomas rudens vajus visuomet randa gyvą atgarsį apie PEN klubo kongresą ir parodė savo dailės darbus. Aleksandras Krasnovas papasakojo „Vagos“ leidyklos vargus Lietuvoje. Regina Rudaitė išskėlė vertimų problemas, o Raimundas Krašauskas nušvietė dabartinę Lietuvos rašy-

dėjas pabrėžė, kad toji parama galėtų būti didesnė, jei Lietuvių fondo pagrindinis kapitalas būtų sustiprintas naujais įnašais. Lietuvių išeivių priskaitoma iki milijono, bet Lietuvių fondo pagrindinį kapitalą sukurė tik vos daugiau 6,000 lietuvių. Klausimas, kur yra kiti, ypač tie, kurie reikiama nuomone, kad Lietuvių fondas turi patenkinti visus finansinius reikalavimus ne tik išeivijoje, bet netgi Lietuvoje? Aukos Lietuvių Fondui galima siųsti tiesiog į adresą į Chicago arba įteikti jo atstovams Bostone ir jo apylinkėse. Tais atstovais yra: Kazys Bačanskas (Dorchesterje), dr. Eduardas Jansonas (Cape Code) ir Petras Viščinis (Brocktone). Visų įnašus „Laisvės Varpas“ skelbs savo laidoje ir lietuvių spaudoje.

P. V.

ROMAS BUIVYDAS GAVO Ph. D. LAIPSNĮ

Š.m. rugpjūčio mėnesį Columbia Pacific University suteikė daktaro Ph. D. laipsnį Romui Buivydui iš Carlisle, Mass., už disertaciją iš psichologijos. Jau nuo 1987 metų dr. R. Buivydas dirba Salem State kolegijoje, pastaruoju metu dėstydamas bendrosios psichologijos, vaikų ir paauglių psichologijos kursus. Jis yra Akademinio Skautų sąjungos filiteris. Jo sesuo Rūta Buivydaitė aktyviai reikišiasi Bostono lietuvių jaunimo organizacinėje veikloje. Dr. Romas Buivydas yra baigęs Lowellio universitetą 1985 m. ir įgijo magistro laipsnį po metų Bostono universitete.

J. Gbt.

RENGINIAI

Spalio 28 d. – 7 val. vakaro Maironio parke Shrewsburyje, prie Šaulių istorijos minėjimas Lietuvos šaulių 70-ies metų sukakties. Minėjimą rengia Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinė.

Lapkričio 11 d. – 6:30 v.v. Balfio 72 skryiaus pobūvis Sandaros salėje Brocktone. Pradžią 6:30 v.v.

Lapkričio 18 d. – So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas, rengiamas LKVS-gos Ramovės Bostono skyriaus.

Lapkričio 26 d. – Kun. K. Trimako knygos „Aš kviečiu jus“ suktuvės. Kalbės kun. J. Bacevičius, OFM. Bus rodoma vaizdajuostė. Bus galima įsigyti ir minimą knygą.

Gruodžio 3 d. – Rankdarbių mugė. Rengėjai – Bostono LTI skyriaus tautodailininkai.

1990 m. balandžio 22 d. – Lantana restorane Randolphe metinis Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone banketas.

1990 m. gegužės 6 d. – Brocktone kun. Alberto Abraščinsko kunigystės 50 metų jubiliejus.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Penkių mėnesių darbų apžvalga rodo gana aktyvią PLB valdybą. Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjunga suruošė išeivijos ir Lietuvos organizacijų atstovų Jaunimo sąskrydį V. Vokietijoje. Iš viso dalyvavo apie 77 asmenys, kurių bent 30 buvo iš Lietuvos.

PLB pirmininkas Sąjūdžio kvietimu dalyvavo Talline, Estijoje, vykusiame pabaltijo liaudies frontų suvažiavime gegužės mėn. Birželio gale dalyvavo Europos Lietuvių dienos, kuriose skaitė paskaitą ir LB pirmininkų suvažiavime Vasario 16 gimnazijos patalpose. Europos Lietuvių studijų dienos įvyks 1990 rugpjūčio 7 d. Šveicarijoje. Rugpjūčio mėnesį dalyvavo Lietuvių Fronto bičiulių stovykloje Dainavoje, kur padarė pranešimą.

Savo atostogų metu pirmininkas V. Bieliauskas kartu su Narcizu Prielaida lankėsi Žmogaus teisių komitete prie Jungtinių Tautų Genevoje. Gabija Petrauskienė suorganizavo Lietuvių informacijos centro New Yorke darbuotojos Gintės Damsytės siuntimą į tarptautinę CSCE konferenciją Žmogaus teisių klausimais Paryžiuje gegužės mėn., kaip PLB atstovė. Kraštų valdyboms iki šiol yra išsiųsta jau 13 bendralaiškių bei veiklos aprašymų lietuviškai spaudai ir radijo valandėms. „Atgimimo“ redakcijai Vilniuje paskelbus išeivijoje veikiančias organizacijas su jų adresais, pradėjo ateiti begalės laišku su įvairiausiais prašymais iš Lietuvos. PLB valdybos pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas ir vicepirmininkas Gabija Petrauskienė ryšiams Gabija Petrauskienė stengiasi atsakyti į šiuos laiškus arba juos kur kitur nukreipti. Finansų vicepirmininkas Eugenijus Čuplinskas kartu su finansų telkimo komitetu pradėję sėkmingą finansinį vajų Kanadoje. Vajus anksčiau davė iš viso 22,000 dol. Dr. Uleckai iš Toronto, Kanados paaukojo Vasario 16 gimnazistų reikalus 10,000 dol.

PLB išdininkas Horacijus Žibas pranešė, kad JAV esančioje PLB sąskaitoje šiuo metu balansas 13,472.22 dol. Reikalinga išsamių straipsnių, kurie peržvelgtų vienerių metų PLB veiklą ir visuomenei parodytų, ką PLB per tuos metus pasiekė ir kiek visa tai kainavo. PLB posėdyje rugsėjo 15-17 d. siūlyta kitą vajų PLB vėl daryti kovo-balandžio mėn. Siūlyta taip pat, kad PLB pagamintų daugiau knygų, brošiūrų, video juostų, kurie atneša pinigų. Taip pat siūlyta valdybai užsidirbti lėšų, suorganizuojant keliaujančias parodas, koncertus, t.t. kurių procentas eitų PLB, vietiniams organizatoriams bei keliaujančioms menininkams, iš anksto dėl to susitarus kontraktų forma.

Vicepirmininkams reikalinga Irena Lukoševičienė atstovavo PLB Gotlande vykusiame Europos Lietuvių studijų dienos. Visiems projektams iš Chicagoje veikiančio Lietuvių fondo gauta 2,000 dol. Trūksta 6,000 dol., kad būtų galima įvykdyti numatytą PLB kultūrinę programą. Šiuo metu sparčiai dirba su Detroito veikiančia jaunų lietuvių šeimų grupe, kuriai vadovauja Viktorė Jankutė-Moss, ruošiant naują pasakų video juostą vaikams lietuvių kalba. Video juostos vaikams projektas vyksta sklandžiai. Užsakymai bus primami netrukus, dar prieš Kalėdas. Video juostos aplankas bus paruoštas konkurso būdu. Leidėjas yra PLB. Užsakymus priima Irena Lukoševičienė, 11 Wincott Drive, Apt. 910, Etobicoke, Ont. Canada M9R 2R9. Telefonas 416-246-9506.

Netrukus bus paruošta Kanados LB Kultūrinės komisijos kilnojama tautodailės paroda. Finansų iš Lietuvos fondo šiam reikalui taipgi negauta. Elenutė Bradūnaitė-Aglinskienė ruošia gyvosios istorijos rinkimo projektą P. Amerikai. Šiuo metu tiriamos galimybės kilnojama tautodailės parodą vežti į Pietų Ameriką kitais metais.

Planuojamas pasakų-legendų meninio iliustravimo konkursas 12-16 m. amžiaus vaikams. Būtų rengiamas per mokyklas, organizacijas. Yra parinktos 5 pasakos iliustravimui. Tikimasi, kad šis konkursas skatintų vaikų susipažinti su lietuviškomis pasakomis. Planuojama ruošti parodomąsias videojuostas, pvz. kaip suruošti Kūčių vakarienę, margučių marginimas, šiaudinukai, t.t.

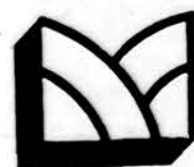
Ruošiamas pasauliniu mastu kultūrininkų sąrašas.

Gabija

Heroizmas gali žmones išgelbėti sunkiose aplinkybėse, bet tik kasdieninių mažų dorybių visuma apsprendžia žmonių vertę.

G. Bon

P. V.

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja
jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug kelionų.

Ieškau pirkti 2-jų arba daugiau butų namą Midway aerodromo apyl. Skambinti prieš 10 v. ryto tel. 434-8235.

FOR RENT

Išnuomojamas 4½ kamb. modernus butas, pirmame aukšte su šiluma ir oro vėsinimu. Marquette Pk. apyl. Suaugusiems.
Tel. 361-5594 arba 476-2242

Išnuomojamas labai gražus, moderniškas butas naujame name; 5 kamb. 2 mieg. Daug drabužių kambarų, saugus namas. Suaugusiems.
Tel. 656-6599

ANATOLIJUS KAIRYS KRIKŠTO VANDUO

Lietuvos krikšto trilogija pradeda Mindaugu 1251 m., baigiant Vytauto 1413 m. Žemaičių krikštą. Iliustravo M. B. Stankūnienė, 272 p. Kaina su persiuntimu \$12.00, Illinois gyv. dar pridėda 80 ct. III. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

AMŽINO

IŠALO

ŽEMĖJE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimas Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

HELP WANTED

MEDICINOS PRAKTIKA – KARDIOLOGIJA

Mūsų kardiologijos skyrius pietinėje miesto dalyje ieško patyrusios reg. slaugės (RN) arba med. techninės. Be įprastinių pareigų, šis darbas duos progą artimai bendradarbiauti su gydytojais darant kardiogramas ir padedant atlikti „treadmill“ tyrimus, o taip pat padės išvystyti draugiškus ryšius su pacientais. Mes siūlome 4 dienų darbo savaitę ir puikius „benefits“. Reikalaujame: rekomendacijų ir 2 arba 3 metų patyrimo dirbant „outpatient“ klinikoje. Mokėti lietuvių kalbą – pageidautina. Siųskite savo resume: Ms. B. Lies, Cardiac Diagnosis, 6132 S. Kedzie, Chicago, IL 60629.

Ieškomas asmuo mokas liet. ir anglų kalbas dirbti su vyresniaisiais lietuviams 16-20 val. į savaitę California Gardens Nursing Home, 2829 S. California Blvd. Chicago. Info. kreiptis į: Z. Bagdonienė, 847-8061 antradienį, penktadienį, 10:30-2 v. p.p.; kitomis dienomis tel. 953-8387.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. – GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žiemą. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPITIS

BAZARAS

St. Bede Women's Guild dailės ir rankdarbių bazaras įvyks bažnyčios salėje, 83 ir Kostner šėštad. ir sekmadienį, spalio 28-29 d. nuo 8 v.r. - 4 v.p.p. Info. skambinti: 581-6065.

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS Kreiptis į Hermis Deckys Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v. Kalbėti lietuviškai

Noriu pirkti

gerą vartotą pianiną. Skambinti po 6 v.v., tel. 535-3629

Sukrečiantys vaikų ir paauglių atsiminimai iš pergyvenimų Sibiro gulaguose.

Knyga išleista atgimtančioje Lietuvoje.

Kaina su persiuntimu 12 dol. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 Illinois gyventojai dar pridėda 80 c. valst. mokesčio.

LIETUVIŠKAS DOKUMENTAS, KURIO IKI ŠIOL NEBUVO

Pokalbis su Jonu Saku,
nepriklausomos Lietuvos seimų protokolų rinkėju

Steigiamasis Seimas ir kiti seimai buvo surašyti protokoluose, vėliau stenogramose. Iš to galima sužinoti įvairių Seimo narių kalbas, nepriklausomos Lietuvos valstybės ir valstybingumo kilmę ir kiltis, kurios buvo sudarytos viduje ar svetimų įtakų. Tai labai gerai atspindi Lietuvos seimų protokolus ir stenogramas, bet taip pat labai gerai pasirodė įvairių partijų nusistatymas Lietuvos pažangos reikalo.

Jonas Sakas atliko didelį darbą, kurio neatliko organizuoti vienetai, turėję daugiau pinigų ir jėgų. Bet paprastai privati iniciatyva yra skubesnė ir tikslesnė, nes nereikia taikstytis prie daugelio nuomonių. Kartu tai parodo Jono Sako pasiaukojimą Lietuvos istorijai, nes protokolų kopijomis galės pasinaudoti ir nepriklausomos Lietuvos laikotarpio istorikai, turėdami autentišką medžiagą, iš kurios reikės tik atrinkti naudingiausius ir vaizdingiausius epizodus.

Toliau tekla pats Jonas Sakas, didelėmis pastangomis ir savomis lėšomis sudaręs komplektus visų Lietuvos seimų protokolų, juos išspausdinęs ir juos atidavęs kelioms įstaigoms toms kopijoms pasinaudoti arba bent jas saugoti.

— Kaip jums pavyko surinkti visus seimų užrašus arba stenogramas?

— Daugiau kaip prieš dešimt metų rinkau medžiagą savo darbui apie kun. Juozą Vailokaitį. Daug medžiagos apie jį yra „Vyriausybės žiniuose“ ir seimų protokoluose. Tuojau patyriaus, kad čia pas lietuvius vieną vietą, „Vyriausybės žinių“ nebuvo, o seimų protokolų iš viso tik maždaž dalis man buvo žinoma.

Ieškojau amerikiečių bibliotekose. Tačiau išties komplekto irgi nebuvo, o rastieji turėjo defektų. Radau tik mikrofilmus. Rastuosius mikrofilmus išsijū ir iš jų sudariau didžiąją dalį rinkinio. Šiek tiek radau privačiose rankose, o dalį susiradau Lietuvoje. Ši pavasari jau turėjau visą tekstą.

— Jų kopijavimas brangiai atsiėjo. Ar turėjot padėjėjų, ar parėmė kokios organizacijos, ar savo lėšomis tai padarėte?

— Kai susidariau visą tekstą, ieškojau, kaip ir kur pigiau padaryti. Pas lietuvius neradau priemonių, kaip iš mikrofilmų paversti ant popieriaus. Tuomet ieškojau amerikiečių imonėse. Apėjus keletą imonių, pasirinkau vieną zeroksavimo imonę Chicagoje, kuri apsiėmė mano mikrofilmų pozityvus paversti negatyvais, o iš šių padarė ant popieriaus. Taigi brangiausias buvo pirmasis popierinis egzempliorius, kainavęs keletą tūkstančių dolerių.

Iš pirmojo egzemplioriaus buvo lengva zeroksuoti, ir tai dar gerai, kad toji kompanija galėjo atspausdinti ant abiejų lapo puslapių, kas sumažino knygų skaičių per pusę. Vietoje 35-38 knygų išėjo tik 18 knygų. Leidinio apimtis iš viso 12,400 puslapių.

Pradžioje bandžiau keliose vietose ieškoti finansinės paramos, bet nepavyko. Su kuriais asmenimis kalbėjau, labai priarė, bet iš anksto niekas pinigų nesiūlė. Reikėjo šį tą daryti, o tik turint produktą, jį parodyti ir tik tada ieškoti pirkėjų. Taigi pradėjau savais pinigais ir įlindau į skolas. Planas buvo toks: rasti keletą pirkėjų. Taip bent didžiąją dalį faktiškų išlaidų būtų galima padengti. Tuojau gavau pritarimą iš Tautos fondo, Krikščionių demokratų sąjungos ir dr. Juozo Meš-

Jonas Sakas prie savo įrštų nepriklausomos Lietuvos seimų protokolų.

kausko, kurie mielai sutiko po vieną komplektą išsigyti. Dabar ieškau dar bent kelių pirkėjų. Komplektas kainuoja minkštais viršelais — 1,500 dol., kietais viršelais — 1,680 dol. ir persiuntimo išlaidos.

— Ar Lietuvos seimų stenogramos tikrai autentiškos ir ar visos seimo kalbos surašytos ir nukopijuotos?

— Tokio klausimo man niekad nekilo. Tai seimų posėdžių protokolai, kaip ir kiekvieno bet kokio posėdžio protokolai. Jūs rašė ir kruopščiai tvarkė seimų kanceliarijos, juos spausdino spaustuvėje ir naudojo kaip oficialų valdžios ir valstybės dokumentą. Kiekvienas protokolas turi datą, posėdžio numerį, kuris taip pat yra ir protokolo numeris. Puslapiai taip pat numeruoti.

Steigiamajame Seime (1920-1922) dar nebuvo stenografų. Protokolas rašė keli raštininkai, juos derino ir paruošė oficialų tekstą. Todėl šio seimo protokolai vadinami Steigiamojo Seimo darbai. O visi kiti seimai jau turėjo stenografus, kurie visuomet stenografavo visas ir visų kalbėjusių kalbas. Todėl protokolai jau vadinami stenogramomis. Bendrai, aš vadinu protokolais, kalbėdamas apie visus seimus, nes stenogramos negali būti taikomos Steigiamojo Seimo protokolams.

Dabar atliktas kopijavimas zeroksavimo būdu tikslesnis už spausdinimą spaustuvėje, nes nėra naujų klaidų, kas gali atsitikti, kai renkama rankomis.

— Ar jūsų darbu, surenkant seimų stenogramas, yra susidomėję lietuviai tarpe, ypač iš privačių asmenų?

— Seimų protokolai lietuvius visuomenėje nelabai buvo žinomi, kaip dažnai ir kiti valdžios dokumentai. Jūs mažai kas skaitė. Be to, ir aš, kai rinkau medžiagą, nepajaukiau garsniaus, nes abejokau, ar pavyks visą surinkti. Bet su kuo kalbėjau, visi sakė, kad tai svarbus ir būtinas reikalas juos sutvarkyti, nes privalu, kad lietuviai turėtų juos savo rankose.

Buvo bandymų ir anksčiau tai daryti, bet niekas iki šiol nepadarė. Taip, pavyzdžiui, teisininkas Mečys Mackevičius, pasakojęs, kad prieš daugelį metų Chicagoje Profesorų sąjungos valdyba buvo nutarusi tai atlikti. Tuomet Profesorų sąjunga turėjusi tam reikalui ir pinigų, bet projektas nebuvo įvykdytas. Taip pat girdėjau ir iš kai kurių krikščionių demokratų žmonių, kad ir jie norėjo tai padaryti, bet iki šios dienos niekas iš to neįsėjo.

Taigi buvo organizacijų ir žmonių, kurie rėmė reikala seimų protokolus surinkti ir atspausdinti jų nors ribotą skaičių. Tačiau praktiškai vis neįsėidavo.

— Ar stenogramų kopijas pasiryžę perduoti tik didžiosioms bibliotekoms, kurios gali daryti ir mikrofilmus?

— Aš padariau tik dešimtį kopijų (komplektų). Todėl kažin kiek bibliotekų aprūpinti negalėsiu. Patikrinau vienoje lietuviškoje spaustuvėje kiek kainuotų, jei užsakyčiau 50 ar 100 komplektų. Man priskaičiavo apie 150 tūkstančių dolerių. Taip mano norai ir sumažėjo.

Pagrindinė mano mintis buvo jas padėti bent keliose vietose pas lietuvius ir tuo užtikrinti, kad taip greit nepažūtų. Jau esu pasijutęs po vieną komplektą Vilniaus universitetui ir Tautos fondui ir perdavęs Krikščionių demokratų sąjungos atstovui, dr. Juozui Meškauskui ir dar porai asmenų. Būtų gerai padovanoti ir Kauno universitetui, bet stinga lėšų.

— Ar duosit pasinaudoti seimų stenogramomis ir lietuviams istorikams, norintiems rašyti Lietuvos gyvenimo istoriją arba imti tik nepriklausomybės laikotarpį?

— Kaip anksčiau minėjau, jei leidinsys bus Vilniaus universitete, Tautos fonde ar kitos vietose lietuvių įstaigose, tai be abejo bus prieinama visiems, kas norės. Kaip tik tuo tikslu ir buvo daroma, kad ypač istorikai galėtų jais naudotis.

— Ką norėtumėt palinkėti lietuvių visuomenei, kuri labiau domisi savo tautos nepriklausomybės gyvenimu, ir ko pageidautumėt iš lietuvių, kad jie geriau pažintų savo valstybės praeitį?

— Seimų protokolai ir „Vyriausybės žinios“ yra nepriklausomos valstybės oficialūs dokumentai, kurie yra sukurti vien lietuvių ir lietuvių kalba. Lietuvos valstybė per visą savo istoriją tokio dalyko neturėjo. Juose atspindi visas krašto gyvenimas, jo sugebėjimai ir talentai nepriklausomai organizuoti ir gyventi. Tai nepriklausomos Lietuvos dokumentas, kuris privalo tarnauti ateičiai, vėl kuriant nepriklausomą Lietuvą.

Šešiolikto amžiaus Lietuvos statusas buvo taip pat lietuvių sukurtas, tačiau jis parašytas ne lietuvių kalba. Retas kas iš mūsų apie jį žino, o guda laiko jį savo didžiausiu turtu. Ypač mūsų istorikams ir valstybininkams yra labai svarbūs dokumentai. Per šimtmečius svetimi mums rašė istoriją ir prirašė nemažai netiesos. Mums reikia, kad patys turėtume dokumentus savo kalba ir savo rankose, o ne pas svetimus išmėtytus, kartais mums net nebeprisėmus.

Dėkoju už malonų pokalbį ir nušvietimą viso darbo ir visų galimybių tuos protokolus suieškoti ir iš jų padaryti kopijas. Manau, kad šiuo lietuvišku dokumentu arba, geriau pasakius, lietuviškai dokumentine medžiaga galės visi, susidomėję savo tautos istorija, pasinaudoti.

P. S.

A.A. DANTŲ GYD. ONA DAMIENĖ PALIKO ŠĮ PASAULĮ

Kiekvienam iš mūsų artėja neišvengiamas atsiskyrimas su šiuo pasauliu. Nelaukiama mirtis ateina vieniems anksčiau, kitiems vėliau, palikdama artimiesiems liūdesį ir praradimą. 1989 m. rugpjūčio 14 d. mirė dantų gydytoja Ona Spudaitė-Damienė, sulaukusi 79 m. amžiaus. Ji gimė 1910 m. spalio 6 d. Gataučiu kaime, Linkuvos valsčiuje, Šiaulių apskrityje. Tėvai buvo ūkininkai. Jai esant 5 metų amžiaus, mirė jos motina. Susidarė tokios sąlygos, kad jos tėta — motinos sesuo Ona Pupinytė, gyvenanti Linkuvos miestelyje, paėmė ją auginti. Čia lankė pradžios mokyklą ir gimnaziją. Baigus keturias klases, ją išleido į Karmėlavos, Kauno apskrityje Mergaičių žemės ūkio mokyklą, kurią baigė per vienerius metus, išsigydoma viršėjos specialybę. Po to vėl grįžo į Linkuvos gimnaziją ir ją baigė 1932 m. Turėdama didelį norą įsigyti aukštą mokslo profesiją, kad ir nelengvomis materialinėmis sąlygomis, studijavo odontologiją Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Dantų gydytojos diplomą gavo 1938 m.

A. a. dantų gyd. Ona Damienė.

spalio 3 d. Praktika vertėsi Šiaulių mieste nuo 1938 iki 1944 m.

1941 m. Ona iškėlė už dipl. inž. Jurgio Damijonaitį (vėliau Amerikoje pavarde pakeitė į Damas). Šeimoje turėjo vieną dukterį Onutę, kuri baigus chemijos mokslus iškėlė už chemijos daktaro R. Fielding ir apsigyveno Naperville, IL, kur vėliau atsikėlė ir jos tėvai. Dukters šeimoje motiūtė sulau-

kė dviejų dukračių Marijos ir Kristos.

Artėjant frontui ir komunizminiam terorui, Lietuva paliko metus gyveno Vokietijoje, Mueldorfe stovykloje. Prasidėjus emigracijai 1949 m. atvyko į Ameriką ir apsigyveno Omahoje, NE.

Ona Damienė Lietuvoje buvo ne tik gera dantų gydytoja, bet ir uoli organizacijų narė. Į ateitininkų organizaciją įsijungė Linkuvos gimnazijos pirmoje klasėje. Universitete priklauso studentų ateitininkų „Birutės“ draugovei. Būdama studentė, lankė pavasarininkų kuopas su paskaitomis. Gyvendama ir dirbdama Šiauliuose, buvo Šiaulių rajono mergaičių

pavasarininkų pirmininkė. Gyvendama Naperville priklausė Chicago ateitininkų sendraugijų skyriui, Lietuvių dantų gydytojų draugijai ir LB Lemonto apylinkei.

Kartu su vyru Jurgiu rėmė Lietuvių centro Lemonto įsteigimą. Domėjosi ateitininkų didžiais idealais ir jų raštais. Skaitė ir rėmė lietuvišką spaudą. Buvo religinga paraipijietė, ramaus, takaus ir darbštus būdo moteris. Labai mylėjo savo dukters šeimą, ypač džiaugėsi savo dukraitėmis Maryte ir Kristute.

Rugpjūčio 16 d. buvo palaidota amžinam poilsiui Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje. Išsėk ramybėje!

Juozas Navakas

A.†A. MARIJAI KAROSIENEI

mirus, jos vyru PRANUI KAROSUI, sūnums anūkams ir proanūkams reiškiamė užuojautą ir kartu liūdime.

E. S. Larsen šeima

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS
TRYNA MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

Laiškai

KONSTANTINAS OLŠAUSKAS PAGERBTAS LIETUVOJE

Siemet, viešint Lietuvoje, ap-lankiau ir Plungės kapines, kur palaidoti mano uošviai Juozas ir Domicelė Kučinskiai. Maloniai nustebau, kad ant a. a. prel. Konstantino Olšausko kapo pastatytas gražus, juodo marmuro paminklas. Ant vienos pusės iškaltas: Kun. Prel. K. Olšauskas, 1884-1935. Antroje pusėje: „Vienas didžiausių devynioliktojo šimtmečio pabaigos ir dvidešimtojo šimtmečio pradžios Lietuvos kultūrintojų. Pasigalėk manęs. Viešpatie, pažvelk į mano neprietelių man padarytą nužeminimą. Pslm. 9-14“. Apačioje paminklo ant pamato užrašyta: Paminklą pastatė Lietuvos ir lietuvių mylėtojai.

Klausiu plunksniškių, kas pastatė tą paminklą? Niekas nežino. 1985 m. iš nakties staiga atsirado. Tada dar tebėjo arši kova prieš tikėjimą ir Plungės komunistų vykdomasis komitetas norėjo nugriauti tą paminklą, bet niekas neapsiėmė tokio šventvagiško darbo. Taip ir tebestovi tas paminklas ant a. a. prel. K. Olšausko kapo. A. a. kun. K. Šalčius parašė knygą apie prel. K. Olšausko bylą, kurioje jis kaltinamas nužudęs Ustjanaukienę. 1985 m. slapta atsuntė tos knygos filminę kopiją į Ameriką ir prašė tą knygą atspausdinti ir paskleisti išeivių tarpe. Saulės draugijos nariai ir auklėtiniai, gavę tą filmą išpildė a. a. kun. K. Šalčiaus prašymą ir „Draugo“ spaustuvėje atspausdino knygą: „Konstantinas Olšauskas ir jo teismo byla“. Vox populi, vox Dei — liaudies balsas — Dievo balsas. Lietuvoje žinojo, kad prel. K. Olšauskas buvo neteisėtingai nuteistas ir įkalintas. Suėjus 50 metų nuo mirties, lietuviai patriotai pastatė paminklą.

K. Pabedinskas

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, pirmadienis nuo 8 iki 9 v. v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM bangos. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat pirmadienis girdimos nuo 7:30 iki 8 v. v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201-753-5636.

Jonas Aistis

RAŠTAI

I

Mūsų literatūros klasiko Jono Aistio „Raštų“ pirmasis tomas: visų rinkinių poezija vienoje knygoje. Įspūdingas Aiteitis literatūros fondo 450 psl. leidinis su poeto autobiografijomis, su redaktoriumi Alfonso Nykos-Niliūno Aistio poezijos aptarimu ir Antano Vaičiūnaičio paaiškinimais. Puiki dovana išeivijai ir Lietuvai.

Leidinis gaunamas ir „Drauge“, kainą \$15.00; su persiuntimu \$17.25; kiekvieną atvejų Illinois gyventojai prideda dar \$1.20 valstijos mokesčių.

APLINK MUS

x „Draugo“ skaitytojų administracija nuoširdžiai dėkoja. Ji prašė atsiųsti, jei kas turi, „Draugo“ Nr. 71, balandžio 12 d. laidą, nes ta laida buvo išsibagusi. Dabar gavome daugiau negu reikia. Tokiu skaitytojų atsiliepimu esame sužavėti. Prašome daugiau jau neieškoti ir neįsiųsti, nes turime pakankamai komplektams ir atsargų.

x Mirga Girsniuvienė yra filosofė ir kompiuterių mokslo specialistė, o taip pat jaunimui skirtų romanų autorė. Ji dalyvauja Ateities akademiniame savaitgalyje ir skaito paskaitą „Tolerancija Lietuvoje ir išėjimo į sekmadienį, spalio 29 d., 3:30 v.v. Ateitininkų namuose Lemonte (Archer ir 127 gatvė).

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo tarybos ir rengimo komiteto posėdis kviečiamas spalio 30 d., pirmadienį, 7:30 v.v. Lietuvių Bendruomenės raštinėje. Bus naujų ir svarbių informacijų.

x Vytautas ir Sigitas Aušrotai iš Weston, Ont. Kanada, buvo atvykę į Chicago, lankė savo draugus, gimines ir pažįstamus, grįždami namo aplankė „Draugo“ ir įsigijo įvairių leidinių. Vyt. Aušrotas yra visuomenininkas, „Draugo“ artimas bendradarbis, Toronto Lietuvių kredito kooperatyvo „Parama“ kultūriniais reikalais direktorius.

x Patikslinimas. „Draugo“ spalio 13 d. laidoje Kanados Londono aprašyme yra praleista pavardė. Turėjo būti: „Šv. Mišias celebravo vysk. Paulius Baltakis, su juo koncelebravo kun. Placidas Barius, OFM, kun. Jonas Staškus ir kiti šventėje dalyvavę kunigai“. Už klaidą atsiprašome.

x V. Petkaus ir A. Terlecko susitikimas su Chicago visuomene įvyks šį sekmadienį, spalio 29 d., 3 v. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visi kviečiami.

(sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS

Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą.

Advokatas JONAS NAKAS
505 Pleasant St., Ste. 202-C
St. Joseph, MI 49085
Tel. 616-983-4130
Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michigano lietuvius

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS

201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Šv. Kazimiero seserys kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo, kad jų vienuolijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišios bus trečiadienį, lapkričio 1 d., 7 val. vak. vienuolyno koplyčioje. Šv. Mišias atnašaus kun. Kastytis Ramanauskas, MIC. Jis pasakys ir pamokslą.

x Iš laišku, gautų LB krašto valdybos būstinėje, aiškėja, kad būstinės adresas gavo iš Lietuvoje leidžiamo „Atgimimo“. Siūloma su Lietuvos gyventojais susirašinėti, nes tai nereikalinga daug lėšų ir laiko. Adresas galima gauti Lietuvių Bendruomenės būstinėje 2713 W. 71st Street, Chicago, IL 60629.

x Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje spalio 28 ir 29 dienomis bus Chicago Lietuvių Tautodailės instituto rengiama „Gyvoji tautodailė“. Judita Juozaitienė, Milda Rudaitytė ir Teresė Soliūnienė dalyvaus ir rodys sidabro ir kito metalo dirbinius.

x Naujosios šių metų mados bus modeliuojamos Kristijono Donelaičio lituanistinių mokyklų madų parodoje. Madų paroda vyks lapkričio 5 d., sekmadienį, Jaunimo centre.

x Lietuvių Operos baliuje ne tik išgirsite nuotaikingą programą, kurią atliks Operos choras, bet gardžiusitės puikiai paruošta O. Norvilienės vakariene. Baliaus vyks šeštadienį, lapkričio 18 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Rezervacijų bei informacijų reikalais prašome kreiptis į Vaclovą Momkų, tel. 312-925-6193.

x Nativity B.V.M. Mothers club, Chicago, Ill., „Draugo“ paramai atsiuntė 25 dol. auką. Nuoširdūs ačiū.

x Irena Ulpaite, Dorchester, Mass., gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 15 dol. auką su prierašu: „Jūsų 20 metų sukakties proga aukoju Jums ir linkiu dar daug metų „Draugui“ gyvuoti“. Nuoširdūs ačiū už auką ir linkėjimus.

x Valio Ateičiai! Ši šeštadienį, spalio 28, 7 v.v. JC — „Ateities“ žurnalo vakaras. Programoje — jaunimo kūrybos premijos, nuotaikingos Dariaus Polikailio grupės muzika ir dainos, vaishės ir šokiai. Vietas rezervuoti 434-2243.

(sk)

x PATRIA dovaninių ir elektronikos prekių parduotuvėje dabar galite gauti Lietuvoje pageidaujama elektroninių prekių sumažintomis kainomis. Pz. M7 arba Hitachi kamkordieriai tik 999 dol. Siunčiame orekes į Lietuvą kargo — oro linija. Dovanos greitai ir saugiai pasieks jūsų gimines. PATRIA 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 778-2100. Atidaryta kasdien: 10 v.r. - 5:30 v.p.p. Sav. A. ir F. Šluta.

(sk)

x Lietuvoje pageidaujama kosmetika labai žemomis kainomis! Pz. 12 spalvų mažiau negu 2 dol. Įvairus pasirinkimas. Transpak, 2638 W. 69 St., tel. 312-436-7772.

(sk)

x Kargo visą laiką siunčiame į Vilnių arba į Maskvą praneša Romas Pukštys. Transpak, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 1-312-436-7772.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stanikas, tel. 361-5950 arba 636-6169.

(sk)

x Šių metų spalio 29 d. sukanika penkiasdešimt metų nuo Lietuvos kariuomenės įžengimo į mūsų sostinę Vilnių. Tam įvykiui atžymėti Vilniaus krašto lietuvių sąjungos Chicago skyrius rengia minėjimą. Programoje 10 val. Mišios Jėzuitų koplyčioje. Po Mišių prie už Lietuvos laisvę žuvusiems paminklo trumpas minėjimas. 12 val. pagrindinė akademija Šaulių namuose. Chicago vilniečiai kviečia visus šiam minėjime gausiai dalyvauti.

x Peter Iron „Domestic and Foreign Policy“, Book II, išėjo iš spaudos. Anglų kalba aprašoma visa Amerikos politika, kokia ji yra ir kokia turėtų būti. Taip pat liečiama moralė visais atžvilgiais. Pasinaudota amerikietiška literatūra. Knyga yra 504 psl. su literatūros nurodymu ir vardynu.

x Dail. Livija Lipaitė, keramikė, turės meno dirbinių parodą Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre lapkričio 3 d. Atidarymas bus 7:30 val. vak.

x Sporto klubas ateinantį sekmadienį, spalio 29 d., rengia Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje pusryčius ir skanių kepsnių išpardavimą. Pusryčiai bus po šv. Mišių mokyklos salėje. Bus galima pusryčius nusipirkti ir parsinešti namo.

x Aldona Markelienė, Cicero, Ill., Joseph Pargauskas, Toronto, Kanada, Zigmant A. Jakimčius, Ann Arbor, Mich., Genovaitė Viskanta, Chicago, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Labai dėkojame.

x Dr. H. Solys, Juno Beach, Fla. Ona Strimaitis, Putnam, Conn., Vladas Garbenis, Chicago, Ill., gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo ir po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Pasaulio Lietuvių centro menėje spalio 28 d., 6:30 v.v. skambės Nerijus Linkevičiūtės atliekamos dainos. Svečiai bus vaišinami užkandžiais ir karšta vakariene. Šokiama gro „Vytis“. Visi traukite į Lemontą, prieš tai rezervuodami vietas pas R. Šarauskienę, tel. 963-5827 arba pas R. Kroną — 968-0184. „Puota tik Tau“, vyks 511 E. 127 g-vė, Lemonte. Visi kviečiami.

(sk)

x Mokslinės bibliotekos knygų restauratorė, 26 m., nori susirašinėti su Amerikos lietuvaitėmis. Rašyti: Lithuania, 232009 Vilnius, Savanorių pr. 11-33, Valda Ryliskytė.

(sk)

x Lietuvių Katalikų Labdarių sąjungos 75 metų sukakties pobūvis įvyks šeštadienį, lapkričio 4 d., Balzeko Muziejaus Gintaro salėje. Rezervacijoms skambinkite Reginai Saulienai 436-9587 (dienomis 10-5:00). Bilietų kaina: 75 dol. dviems, 40 dol. vienam asmeniui, 20 dol. studentams.

(sk)

x Kazimiero Lyguto, Juozefo Jasevičiūtės ir Kazimiero Jasevičiūtės ieško Ona Večerskienė (Lygutaitė), Jaunimo kvartalas 3-61, Šilutė, Lietuva. Šiuo reikalu rašyti: R. Vaitaitis, 14 Mallard Dr., West Nyack, N.Y. 10994.

(sk)

x JUOZAS RACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas — veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233.

(sk)

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

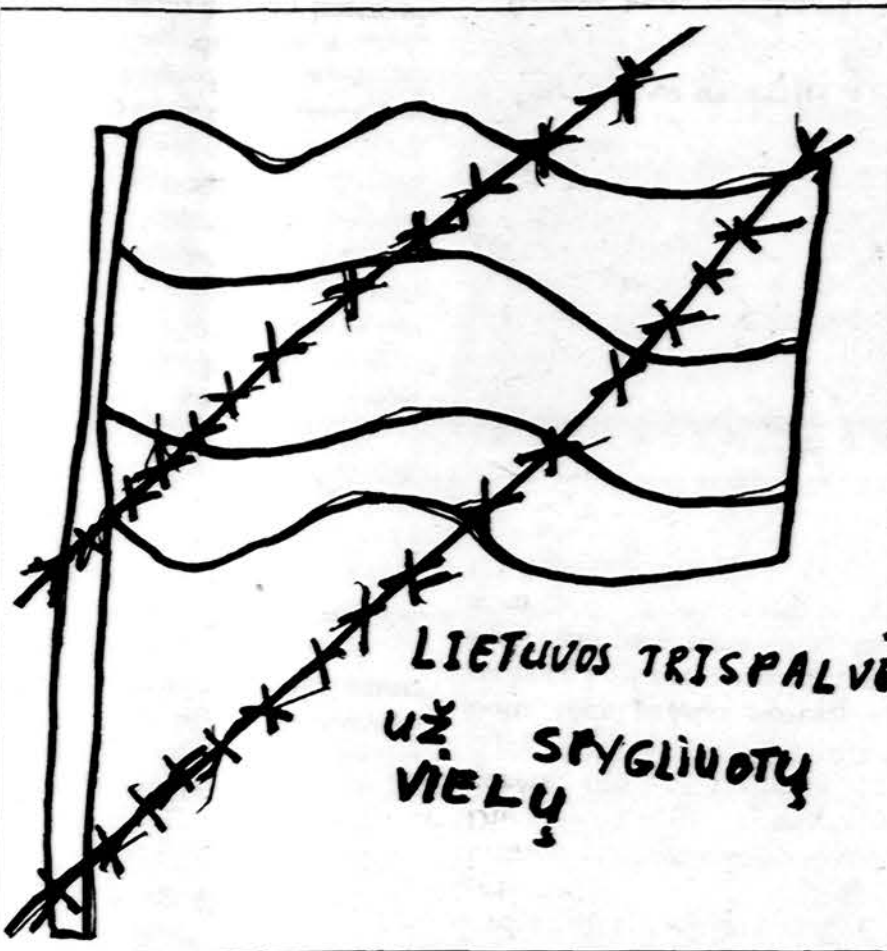
(sk)

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

[Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus]

Piešė Andrius Prialgauskas,

Marquette Parko lit. m-las 8 sk. mok.

RUDENS SKUNDAS

— U-ti-ti, šalta. —
Skundžiasi ruduo:
— Kas pasiūs man palatą,
Kas kepurę duos?

Kojos jau sušlapo,
Permerkė lietus.
Kas iš klevo lapo
Man pasiūs batus?

Bandė siūti vėjas —
Siūlai trūksta vis.
Vėjas — ne siuvėjas
Ir ne batiuvys.

Žemę gruodas barška,
Greit ateis žiema,
Baltą sniego maršką
Paskui vilkdama.

Ji pasiūs man palatą,
Lėdinius batus,
Ir nebus man šalta
Ištisus metus!

J. Marcinkevičius

ANGELŲ KARAS

(Padavimas — tęsinys)

Kariavo ilgai. Pergalė svyravo tai į vieną, tai į antrą pusę... Arkangelas Mykolas, matydamas, kad priešo neįveiks, smarkiai sušuko:

— Visagali Dieve, pagelbėk, kad galėčiau priešą įveikti.

Dievas ramiai sėdėjo ir į kruviną mūšį žiūrėjo. Į arkangelą Mykolą pagalbos šauksmą taip atsakė:

— Kirs kardu kryžiauvai! (Sudarydamas kryžiaus ženklą). Kai tik arkangelas Mykolas taip padarė, buvo perkirsti Liucipieriaus sparnai, o pats Liucipierius nukrito iš dangaus aukštybių į pragarą su visa savo prakeikta kariuomene.

Aukštybėse, tarp aušros spindulių, zvaigždžių ir tekančios saulės, žibėjo dangaus ir žemės Sutvėrėjas, o su juo kartu al-savo (kvėpavo) pergalėtojai angelai. Gėrėjosi džiaugsmu bei ramybe, nes nuo tos dienos šviesybė visuomet viešpatavo prieš tamsybę. Diena buvo viršuje, o naktis — apačioje...

Taip Sutvėrėjo valia buvo padaryta tada, taip yra šian-dien, taip bus amžinai. Dievas su šventaisiais puikiam danguje, o vėlniai su prakeiktaisiais — pragare...

Lauko gale katiliukas verda (Šaltinis).

HIMNO ŽODŽIŲ REIKSMĖ

Mano tėveliai, seneliai ir pro-seneliai yra lietuviai. Aš esu lietuvis, nors gimęs Amerikoje. Giedodami Lietuvos himną, sakome: „Lietuva, Tėvyne mūsų...“

Jau senais laikais Lietuvoje buvo daug lietuvių, kurie savo Tėvynę labai mylėjo ir dėl jos laisvės savo gyvybes paaukojo. Tokius žmones mes vadiname didvyriais. Daug lietuvių didvyrių buvo senais laikais, daug jų yra ir dabar Lietuvoje, kurie ko-voja, kad Lietuva atgautų laisvę ir nepriklausomybę.

Iš Lietuvos istorijos žinome, kad Lietuvos praeitis yra didinga ir garbinga, todėl iš praeities galime daug ko pasimokyti ir stiprybės gauti.

Labai svarbu yra būti dorais, gerais žmonėmis. Svarbu būti vieningais ir vieni kitiems padėti.

Lietuviai visais laikais buvo religingi. Pradžioje jie garbino saulę, mėnulį, perkūną ir kitus sudieventus daiktus. Vėliau priėmė krikščionybę. Nuo to laiko lietuviai garbina vieną Dievą — dangaus ir žemės Sutvėrėją.

Himne „saulė“ yra Dievo simbolis, todėl prašome Dievą, kad globotų Lietuvą, pašalintų visokias nelaimes, sunkumus, tamsumas.

Lietuviai labai vertina mokslą, kurį himne vadiname „šviesa“. Taip pat brangina teisingumą, todėl ir giedame: „Ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi“. himno žodžiai mus ragina labai mylėti Lietuvą, kiekvieną žmogų, ypač kiekvieną lietuvi.

Aidas Skripkus,
Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-las 10 sk. mokiny.

(Jubiliejinis leidinys)

LAIMINGAS KETURLAPIS DOBILAS

Vasara, kada žydi dobilai, kai kurie žmonės ieško keturlapio dobilo. Suradę įsideda į knygą, kaip laimės ir pasisekimo simbolis.

Toji mintis ar paprotys yra išlikęs iš labai senų laikų. Padavimas sako, kad Jieva, prieš apleisdama Rojų, nusiskynė keturlapį dobilą, kad jis jai primintų tas gražias ir laimingas dienas Rojuje. Ji tą dobilą pasisodino savo darželyje ir dažnai į jį žiūrėdavo. Ir dabar tarp daugelio dobilų pasitaiko ir „rojaus dobilas“.

UŽ DEŠIMT METŲ

Už dešimt metų aš jau būsiu baigusi visus mokslus: gimnaziją, universitetą. Aš manau, kad turėsiu gerą darbą ir gerai gyvensiu. Ką darysiu ateityje, dar nežinau. Ar būsiu išteklėjusi, ar ne? Sužinosiu tik už dešimties metų...

Rasa Matušaitytė

Aš žinau, kad už dešimties metų būsiu milijonierius. Aš suorganizuosiu sunkios muzikos grupę, kurią tūkstančiai žmonių norės matyti ir išgirsti koncertuojant. Turėsiu trisdešimt tris automobilius ir vienuolika namų. Būsiu vedęs gražią merginą ir gyvensiu laimingas.

Danius Lelis

Aš nenoriu galvoti, kas bus už dešimt metų. Aš galvoju tik, ką aš veiksiu kitą savaitę. Mano manymu, yra tokių žmonių, kurie visuomet žiūri į ateitį ir negalvoja, kaip praleisti laiką dabar. Pažiūrėsiu, kas aš būsiu, ir kas mano draugai bus vėliau. Pamatysime už dešimt metų...

Kristupas Goudie

Už dešimt metų aš būsiu baigęs universitetą ir būsiu turtingas. Apsivesiu su gražia lietuvaite ir turėsiu dešimt vaikų. Turėsiu daug automobilių, gal net dešimt. Norėsiu gyventi Lietuvoje ir ten verstis automobilių prekyba.

Edis Ginčiauskas

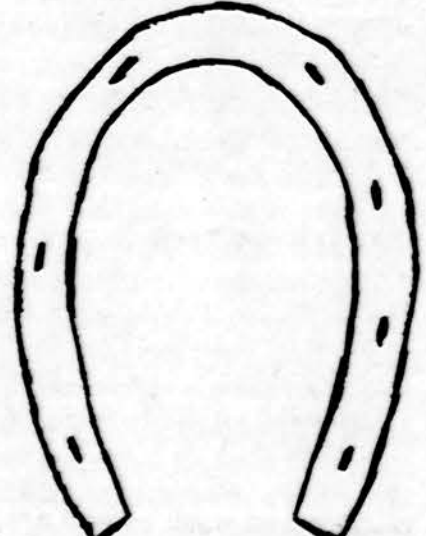
Visi Toronto Maironio aukšt. lit. mokyklos mokiniai.

(Jubiliejinis metraštis)

GALVOSŪKIS NR. 16

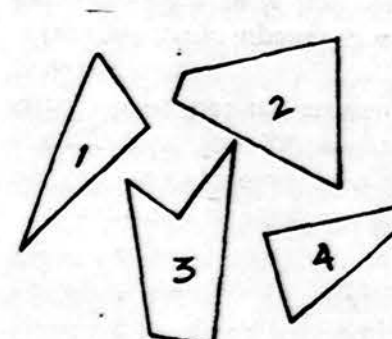
(Žiūrėkite piešinėlį)

Vienas turtingas pirklys turėjo auksinę pasagą, kaip laimės simbolį. Jis turėjo septynis vaikus, kuriuos norėjo padaryti laimingais. Nutarė pasagą sukapoti į septynias dalis ir kiekvieną dalį duoti vaikams iš eilės. Jis auksinę pasagą kirtu kardu. Per du tiesius kirtimus gavo septynis gabalus. Kiekvienam gabale buvo skylutė. (Pasagos turi skylutes vinimis įkišti, kuriomis prikalta pasaga prie arklio nagų.) Pirklys į pasagos skylutes įvėrė auksines grandinėles ir kiekvienam vaikui užkabino ant kaklo.

GALVOSŪKIS NR. 17

(Žiūrėkite brėžinėli)

Nupieškite ir iškirpkite šias figūras ir iš jų sudarykite kvadratą.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 18

(Žiūrėkite brėžinėli)

$$\begin{aligned} () \times () - () &= 3 \\ () + () - () &= 3 \\ () + () : () &= 3 \end{aligned}$$

Skliausteliuose įrašykite skaitlines. Atlikę nurodytus aritmetikos veiksmus, turite gauti 3.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 19

Esu aš miestas Lietuvos, Iš knygų tu mane Tikrai žinai.

Bet jei raidė vieną Nubraukti užsinorėsi, Einant į lauką skėti, Rankoj reiks turėti.

Kas aš?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 20

Jūra ir sąsiauris (strait) yra pavadinti danų jūrų kapitono vardu, kuris atrado Alaską. Tas kapitonas tarnavo ir dirbo rusų carui Petri Didžiajam. Parašykite to kapitono vardą ir pavardę. Taip pat ir vardą jūros sąsiauriui.

(5 taškai)